

BEDR GAZÂSÎ

Bu gazâyâ **İkinci Bedr, Bedr-i kütâl, Bedr-i kübrâ** da denir. Yapılan seriyyelerde, Eshâb-ı kirâmın başarılı olması, kâfirleri korkutmaya başladı. Artık kervanları kâfileler hâlinde ve yanlarında askerlerle sefere çıkıyordu.

Hicretin ikinci yılında, Mekkeli müşrikler her aileden sermâye alıp, **1.000** develik bir kervanı Şam’a gönderdiler. Başlarında Mekke’nin ileri gelenlerinden Ebû Süfyân vardı ve henüz müslüman olmamıştı.

Kervanı korumak için kırk kadar da muhafız vazifelendirilmişti... Mallar satıldıktan sonra, paranın tamamıyla silâh satın alacaklar ve bunlar, müslümanlarla savaşta kullanılacaktı.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, müşriklerin büyük bir kervanı ticâret için Şam’a gönderdiklerini haber alınca, durumlarını keşif için, Muhâcirlerden bir kaç kimseyi vazifelendirdi. Zül Uşeyre denilen yere vardıklarında, kervanın geçtiğini öğrenip, Medîne’ye döndüler.

Küfür ehlinin, silâh ve malları ellerinden alınırca, ehl-i İslâm’a zararları dokunmaz ve mukavemetleri kırılırdı. Bu sebeple Resûlullah Efendimiz, bir durum değerlendirmesi yapıp, hemen savaş hazırlıklarına başladılar.

Yerine namaz kıldırmak üzere Abdullah ibni Ümmi Mektûm’u, bıraktılar.

Talha bin Ubeydullah ile Sa’îd bin Zeyd hazretlerini de, kervanın dönüşünü öğrenmek üzere keşif kolu olarak gönderdiler.

Hazret-i Osman’ın hanımı ağır hasta olduğundan, kendisine Medîne’de kalmalarını emir buyurdular. Sonra dört kişiye daha vazife verdiler. Böylece vazifeliler **sekiz** kişi oldu.

Fırsat kaçırılacak gibi değildi. Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz hemen hazırlık yapıp, yanlarına Muhâcirlerden ve Ensâr’dan **üç yüz beş** sahâbî olarak, Ramazân-ı şerîfin on ikinci günü Bedr mevkiine doğru yürüdüler.

Sayıları, vazifelilerle birlikte **313** kişiyi buluyordu.

Altmışdördü muhâcirlerden idi.

Bedr; Mekke, Medîne ve Suriye’ye giden yolların birleştiği bir yerdi.

Bu sefere çıkmak için yeni yetişen gençler, hattâ kadınlar bile Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize yalvarıyorlardı. Ümmü Varaka’nın, Resûlullah Efendimizin huzûruna gelip;

- Anam-babam sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Müsâade ederseniz, sizinle gelmek istiyorum. Yaralıların yaralarını sarar, hastaların hizmetini görürüm. Belki, Allahü teâlâ bana da şehîdlik nasîb eder! demesi üzerine;

Habîb-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem;

- **Sen, evinde otur, Kur’ân-ı kerîm oku. Şüphesiz ki, Allahü teâlâ sana şehidliği nasîb eder, buyurmuştu.**

Sa’d bin Ebî Vakkâs anlattı ki: “Resûlullah Efendimiz, bizimle gazâyâ gitmek isteyen çocukları geri çevirmek istediklerinde, kardeşim Umeyr’in askerlerin arasında saklanmaya, göze görünmemeye çalıştığını gördüm. O zaman on altı yaşında idi.

- Sana ne oldu ki, böyle gizleniyorsun? dedim.

- Resûlullah Efendimizin beni de küçük görüp geri çevirmesinden korkuyorum! Hâlbuki gazâyâ katılıp, Allahü teâlânın bana şehîdlik nasîb etmesini arzu ediyorum, dedi.

Bu sırada onu, Resûlullah Efendimize bildirdiklerinde, kardeşime;

- **Sen geri dön,** buyurdular.

O zaman, kardeşim Umeyr ağlamaya başladı. Merhamet deryası Habîb-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, onun gözyaşına dayanamayıp, müsâade ettiler. Hâlbuki kardeşimin kılıcını, kendisi kuşanamadığı için beline ben takmıştım.”

Âlemlerin efendisi olan Sevgili Peygamberimizin, sancağını Mus’ab bin Umeyr, Sa’d bin Mu’âz ve Hazret-i Ali taşıyorlardı.

Eshâb-ı kirâmın yanlarında sâdece üç at ve yetmiş deve vardı. Atlardan biri Mikdâd’ın, biri Zübeyr’in, biri de Mersed bin Ebî Mersed’in idi.

İki veya üç kişi bir deveye nöbetleşe biniyordu. Resûlullah Efendimiz, Hazret-i Ali, Ebû Lübâbe, bir de Mersed bin Ebî Mersed ile nöbetleşe biniyorlardı “radıyallahü anhüm ecmain.” Fakat hepsi, Resûl aleyhisselâmın yürümeyip hep deve üzerinde gitmesi için;

- Canımız sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Siz deveden inmeyiniz. Yüksek zâtınızın yerine biz yürürüz, diyerek yalvarıyorlardı. Fakat Kâinatın sultânı, kendisini onlardan farklı görmeyip;

- **Siz, yürümekte benden daha kuvvetli olmadığınız gibi, ecir ve mükâfat hususunda da ben sizden müstağni ve ihtiyaçsız değilim,** buyurdular.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz ve yüce Eshâbı, çölde kavurucu bir sıcak altında yürüyorlardı. Ayrıca oruçluydular.

Eshâb-ı kirâm, İslâmiyet’i yaymak için, pek çok sıkıntılara katlanarak Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin peşinden aşk ve şevkle gidiyorlardı. Çünkü sonunda, Allahü teâlânın ve Resûlünün rızası vardı, ziyâdesiyle arzu ettikleri şehîdlik ve Cennet vardı...

Sevgili Peygamberimiz, Eshâbının hâllerine bakıp;

- **Allah’ım! Onlar, yayadırlar. Sen, onlara binit ver! Allah’ım! Onlar açık ve çıplaktırlar. Sen, onları giydir! Allah’ım! Onlar açdırlar, onları doyur. Fakirdirler, fadl-ı kereminle onları zengin eyle!** diye duâ buyurdular.

Peygamber Efendimiz ve mübârek ordusu, bu şiddetli sıcaklar altında Bedr’e doğru ilerlerken, müşriklerin Şam’dan gelen kervanları da Bedr’e yaklaşmıştı. Peygamber Efendimizin, kervandan haber almak üzere gönderdiği iki sahâbî, kervanın bir-iki gün içinde Bedr’e gelebileceğini öğrenip, sür’atle geri döndüler.

Kervandakiler, onların haberi öğrendiği köye geldiklerinde, köylülere;

- Müslümanların casuslarından haberiniz var mıdır? diye sordular. Onlar;

- Bilmiyoruz. Fakat iki kişi gelip, şurada biraz oturdular, sonra da kalkıp gittiler, dediler.

Ebû Süfyân, tarif edilen yere gidip tetkik ettiğinde, yerdeki deve pisliklerini ezdi ve içinde yem çekirdekleri gördü ve;

- Bunlar Medîne yemleridir, öyle zan ederim ki, o iki adam Muhammed’in (aleyhisselâm) casuslarıdır, dedi.

Bedr Gazâsı Güzergâhı

Müslümanların çok yakınlarda olduğunu tahmin ederek, büyük bir korkuya kapıldı. Kervanın âkıbetinden endişeye düşerek, gece-gündüz yürüyüp, vakit kaybetmeden Kızıldeniz sahilinden Mekke'ye sür'atle gitmeye karar verdi. Ayrıca, Damdam bin Amr Gıfârî isminde birini, durumu bildirmek üzere Mekke'ye haberci olarak gönderdi.

Bu kimse, Mekke'ye gelince gömleğini önünden ve arkasından yırttı. Devesinin palanını ters çevirdi. Acâib bir vaziyette;

- İmdâaat! İmdat!... Ey Kureyşliler! Yetişin!... Kervanınıza, Ebû Süfyân'ın yanındaki mallarınıza, Muhammed ve Eshâbı saldırdılar. Eğer yetişebilirsiniz kervanınızı kurtarabilirsiniz!... diye feryâd-u figân edip bağırmaya başladı.

Bunu duyan Mekkeliler, derhâl toparlanıp, hazırlıklarını yaptılar. Yedi yüz develi, yüz süvâri ve yüz elli piyade toparladılar. Ebû Leheb'e;

- Haydi sen de katıl! dediklerinde, korkusundan hastalığını bahane etti. Yerine, As bin Hişâm'ı bedel olarak gönderdi.

Ümeyye bin Halef adındaki müşrik, harbe hazırlanmakta gâyet gevşek davranıyordu. Zîrâ, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin;

- **Benim Eshâbım, Ümeyye'yi katleder,** buyurduğunu duymuştu.

O'nun, hiç bir zaman doğruluktan ayrılmadığını bildiği için korkuyordu. Bu sebeple, Ebû Cehil'in ısrarlarına karşı yaşlı ve çok şişman olduğunu ileri sürdü. Fakat Ebû Cehil'in korkaklıkla itham etmesi üzerine gitmek mecburiyetinde kaldı.

Müşrik ordusu bin kişi kadardı. Hepsi zırh demir giymişti. Yanlarında güzel sesli kadınlar vardı. Çalgı âletlerini ve içki almayı da ihmâl etmemişlerdi. Bu kadar güçlü bir ordu ile değil üç yüz kişiye, bin kişilik bir orduya bile ânında galip geliriz zannında idiler. Yola çıkmadan öldürecekleri kimseleri, alacakları ganîmetleri hesâb edenler bile vardı. Fakat hepsinin en büyük emeli; İslâm'ı ortadan kaldırmaktı. Bu azgın müşrik sürüsü, kadınların çaldığı defler ve söylediği şarkılarla yola çıktı.

Bu sırada Ebû Süfyân, Bedr'den epeyce uzaklaşmış, Mekke'ye doğru bir hayli yol almıştı. Tehlikenin kalktığından emîn olunca, Kays bin İmri-ül-Kays ismindeki adamını Kureyş'e gönderip;

- Ey Kureyş cemâati! Siz kervanınızı, adamlarınızı ve mallarınızı muhâfaza etmek için Mekke'den yola çıkmıştınız. Biz tehlikeden kurtulduk. Artık geri dönüş!..., dedi. Ayrıca;

- Müslümanlarla çarpışmak üzere Medîne'ye gitmekten sakının! diye tavsiyede bulundu.

Kays, müşrik ordusuna haberi getirdiğinde, Ebû Cehil;

- Yemîn ederim ki, Bedr'e varıp üç gün üç gece şenlik yapıp, develer boğazlar, şarab içeriz. Etraftaki kabîleler bizi seyrederek, hâlimize imrenirler ve hiç kimseden korkmadığımızı görürler. Bundan sonra, heybetimizden, kimse bize saldırmaya cesaret edemez. Ey yenilmez Kureyş ordusu! Yürüyün! dedi.

Kays, Ebû Cehil'in söz dinleyecek hâlde olmadığını görüp, geri döndü ve durumu Ebû Süfyân'a bildirdi. İleriyi gören ve tedbirli bir kimse olan Ebû Süfyân;

- Eyvah! Yazık oldu Kureyş'e!... Bu Amr bin Hişâm'ın (Ebû Cehil'in) bir plânıdır. Bu işi mutlaka insanlara baş olma sevdâsıyla yaptı. Hâlbuki böyle azgınlık,

her zaman büyük bir eksiklik ve uğursuzluktur. Eğer müslümanlar, onlara rastlarsa Kureys'in vay hâline!.. demekten kendini alamadı. Kervanı sür'atle Mekke'ye ulaşıp, orduya yetişti.

Bu sırada, Server-i kâinat “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Eshâbıyla Bedr'e yaklaşıyorlardı. Bir ara, Medîneli müşriklerden Hubeyb bin Yesâf ile Kays bin Muharris'i İslâm ordusunun arasında gördüler. Hubeyb'in başında demir tolgası olduğu hâlde tanıdılar ve Hazret-i Sa'd bin Mu'âz'a;

- **Bu, Hubeyb değil midir?** buyurdular. O da;

- Evet, yâ Resûlallah! dedi.

Hubeyb harp san'atını bilen, yiğit bir pehlivandı. Kays ile Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzûr-ı şerîfine geldiler. Peygamberimiz onlara;

- **Siz, bizimle niçin geliyorsunuz?** buyurdular. Onlar da;

- Sen, bizim kızkardeşimizin oğlusun ve komşumuzsun. Biz de kavmimizle birlikte ganîmet toplamak üzere geliyoruz! dediler.

Efendimiz, Hubeyb'e;

- **Sen Allahü teâlâyâ ve Resûlüne îmân ettin mi?** buyurunca;

- Hayır, dedi.

Resûl aleyhisselâm buyurdu ki;

- **Öyle ise geri dön! Bizim dînimizde olmayan, bizimle beraber olamaz!**

Hubeyb;

- Benim yiğitliğimi, kahramanlığımı ve düşmanın bağrında yaralar açan bir pehlivan olduğumu herkes bilir. Ganîmet için senin yanında, düşmanına karşı harb ederim, dedi.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, onun yardımını kabul buyurmadı.

Bir müddet gidince Hubeyb, isteğini tekrarladı, fakat Peygamberimiz, müslüman olmadıkça arzusunun kabul edilemeyeceğini bildirdi.

Revha mevkiine geldiklerinde Hubeyb, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzûruna gelip;

- Yâ Resûlallah! Allahü teâlânın, âlemlerin Rabbi olduğuna ve senin peygamberliğine inandım, îmân ettim, deyincede; Server-i kâinat Efendimiz çok sevindiler. Kays da, Medîne'ye döndükten sonra îmânla şereflendi (radiyallahü anh).

İslâm ordusu, Safrâ vâdisine geldiğinde, Mekkelilerin bir ordu kurup, kervanlarını kurtarmak için Bedr'e doğru yürüdüklerini haber aldı.

Peygamber Efendimiz Eshâbını toplayıp, onlarla bu durumu istişare ettiler. Zîrâ, Medîneli müslümanlar, Resûlullah Efendimize Akabe'de bî'at ettiklerinde;

- **Yâ Resûlallah! Sen, bizim şehrimize gel. Seni orada, düşmanına karşı canımız pahasına da olsa koruyacağız ve sana tâbî olacağız,** diye söz vermişlerdi.

Hâlbuki şimdi, Medîne'den dışarı çıkmışlardı. Karşılarında ise kendilerinden sayı, silâh ve malca kat kat fazla büyük bir düşman ordusu vardı.

Resûlullah Efendimiz, Eshâbına, fikirlerini sorunca, Muhâcirlerden Ebû Bekr-i Sıddîk ve Ömer-ül Fâruk ayrı ayrı kalkıp, düşman ordusuyla çarpışmak lâzım olduğunu bildirdiler. Yine Muhâcirlerden Mikdâd bin Esved kalktı;

- Yâ Resûlallah! Allahü teâlânın emri ne ise, onu yerine getir. O'nun fermânıyla yürü. Her an seninle berâberiz, bir an yanından ayrılmayız. Biz, İsrâiloğullarının Mûsâ aleyhisselâma dedikleri gibi; **“Yâ Mûsâ! Cebbârlar, zâlimler kavmi o bölgede bulundukları müddetçe, biz oraya gidecek ve o beldeye ebediyyen girecek değiliz. Artık sen ve Rabbin beraber gidin de, ikiniz onlarla muharebe edin, çarpışın. Biz burada kalıp, oturacağız...”**¹¹⁶ şeklinde bir söz de söylemeyiz. Canımızı ve başımızı Allahü teâlânın ve Resûlünün yolunda fedâ ederiz. Seni, hak peygamber olarak gönderen Allahü teâlâyâ yemîn ederiz ki, deniz ötesi Habeşistan'a göndersen, yine gideriz. Sana asla en küçük bir muhalefette bulunmayız. Her arzunuzu yerine getirmek için hazırız. Anam-babam, canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah, dedi.

Mikdâd'ın bu konuşması, Sevgili Peygamberimizi ziyâdesiyle memnun etti. Ona hayır duâlarda bulundu.

Burada Medîneli müslümanların reyleri çok önemliydi. Çünkü, hem sayıca fazlaydılar, hem de Resûlullah'ı Medîne'de korumak üzere onlar söz vermişlerdi. Medîne dışında çarpışmak üzere bir va'dleri yoktu. Bu düşünce anlaşıncı, Ensâr'dan Sa'd bin Mu'âz ayağa kalktı ve;

- Yâ Resûlallah! Eğer izin verirsiniz, Ensâr nâmına konuşayım, dedi. İzin verilince;

- Yâ Resûlallah! Biz, sana îmân ettik, peygamberliğini tasdik ettik. Her ne getirdin ise hakdır, doğrudur. Bu hususta, dinlemek ve itaat etmek üzere sana kesin söz verip yemîn ettik. Biz, o sözümüzden asla dönmeyiz ve her nereyi teşrif ederseniz emrinizdeyiz. Emrinizi başımızın üzerinde tutarız. Canımızı ve başımızı, yoluna fedâ ederiz. Seni hak peygamber olarak gönderen Allahü teâlâyâ yemîn ederiz ki, denize dalsan peşinden biz de dalarız. Hiç birimiz bundan bir adım geri kalmayız. Hâtır-ı şerifinizde ne var ise, emreyle tutarız. Malımız da, canımızla beraber fedâ olsun. Düşmandan asla yüz döndürmeyiz. Cenkte sabırlıyız. Ümidimiz seni sevindirip rızâna kavuşmaktır. Allahü teâlânın rahmeti üzerinize olsun, dedi.

Bu sözleri dinleyen Eshâb-ı kirâm, çok heyecanlandılar. Hepsî bu sözlere, cân-ı gönülden katıldıklarını bildirdiler. Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz çok memnun kaldılar. Hazret-i Sa'd'a ve Eshâbına duâ buyurdular.

Artık bütün tereddüdler ortadan kalkmıştı... Düşman ne kadar çok, ne kadar güçlü olursa olsun, şanlı Eshâb, Sevgili Peygamberimizin peşinden gözlerini kırpmadan şehâdete yürüyecekler, Allahü teâlânın ve Resûlünün rızâsını kazanacaklardı. Başlarında Kâinatın efendisi oldukça gidilmeyecek yer yoktu...

Fahr-i âlem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Eshâbının kendisine olan bağlılığını ve heyecanını görünce, onlara;

- **Haydi, yürüyünüz! Allahü teâlânın lütfu ile şad olunuz. Vallahi, şimdi ben, sanki Kureyş kavminin harp meydanında vurulup düşecekleri yerlere bakıyor, onları görüyorum!** buyurarak, müjde verdi.

Bu müjde üzerine, Eshâb-ı kirâm aşk ile Resûlullah Efendimizin peşinden yürüdüler.

Meleklerin yardıma gelmesi

Bedr'in çevresine ulaştıklarında Cumâ gecesi idi. Sevgili Peygamberimiz, Eshâbına;

- Şu küçük tepenin yanındaki kuyu başından birtakım bilgiler elde edebileceğinizi umarım, buyurdular.

Allahü teâlânın aslanı Hazret-i Ali, Sa'd bin Ebî Vakkâs, Zübeyr bin Avvâm ve bâzı Eshâbını oraya gönderdiler.

Hazret-i Ali ve arkadaşları derhâl kuyunun başına gittiler. Orada Kureyş'in devecilerini ve sucularını gördüler. Onlar müslümanları görünce kaçtılar. Fakat içlerinden ikisi yakalandı. Bunların biri Haccâcoğullarının kölesi Eşlem, diğeri de As bin Sa'îdoğullarının kölesi Arîz Ebû Yesâr idi.

Peygamber "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimizin huzûruna getirdiklerinde, Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz onlara;

- Kureyş nerededir? buyurdu. Onlar da;

- Şu görünen kum tepesinin arkasına kondular, cevâbını verdiler.

Efendimiz;

- Kureyş kaç kişidir? buyurdular.

- Bilmeyiz, dediler.

- Günde kaç deve kesiyorlar? suâline de;

- Bir gün dokuz, bir gün on, diye cevap alınca, Peygamber Efendimiz;

- Binden az, dokuz yüzden fazladırlar, buyurdu. Tekrar;

- Kureyş eşrafından kimler var? diye sordular. Onlar;

- Utbe, Şeybe, Hâris bin Amr, Ebû'l-Bühterî, Hâkim bin Huzâm, Ebû Cehil,

Ümeyye bin Halef, dediler.

Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, Eshâbına dönüp;

- Mekke ehli, ciğerpârelerini size fedâ etti, buyurdular.

Sonra o iki kimseye;

- Gelirken Kureyş'ten geri dönen oldu mu? buyurunca;

- Evet. Benî Zühre'den Ahnes bin Ebî Şerik geri döndü, diye cevap verdiler.

Efendimiz de;

- O, doğru yolda değilken; âhiret, Allahü teâlâ ve kitap bilmezken; Benî Zührelere doğru yolu göstermiştir... Onlardan başka geri dönen oldu mu? buyurunca;

- Adî bin Ka'b oğulları döndü, diye cevâb aldılar.

Peygamber "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, Hazret-i Ömer'i, son bir defa ikaz için, Kureyşlilere andlaşmaya gönderdi. Ömer bin Hattâb onlara;

- Ey inatçı kavim! Resûl aleyhisselâm buyurur ki:

- Herkes bu işten vazgeçsin. Selâmetle geri dönsün. Zîrâ sizden başkası ile çarpışmak, bana, sizinle çarpışmaktan daha makbuldür!... dedi.

Bu teklif karşısında Kureyş müşriklerinden Hâkim bin Huzâm ileri çıkıp;

- Ey Kureyş cemâati! Muhammed size çok insaflı davrandı. İstediyini derhâl kabul ediniz. Eğer, dediğini yapmazsanız, yemîn ederim ki, bundan sonra size hiç insaf etmez!... dedi.

Ebû Cehil, Hâkim’in bu sözüne kızarak;

- Bunu asla kabûl etmeyiz ve müslümanlardan intikam almadıkça, geri dönmeyiz. Tâ ki, bir daha kimse kervanımıza taarruz edemesin, dedi ve sulh yollarını kapadı.

Hazret-i Ömer geri döndü.

O gece Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz ve şanlı Eshâbı, Bedr’e müşriklerden önce gelip, kuyulara yakın bir yere indiler. Peygamber Efendimiz, Eshâbıyla istişare edip, karargâhın nerede kurulması gerektiği hakkında reylerini sordu. İçlerinden henüz otuz üç yaşında bulunan Habbâb bin Münzir ayağa kalkarak söz istedi. Kabul buyurulunca;

- Yâ Resûlallah! Burası, Allahü teâlânın size karargâh kurulması için emrettiği ve mutlaka kalınması gereken bir yer midir? Yoksa şahsî bir görüş neticesi ve bir harp tedbiri olarak mı seçildi? diye suâl eyledi.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- **Hayır! Bir harp tedbiri icâbı burası seçildi,** buyurdu.

Bunun üzerine Hazret-i Habbâb;

- Anam-babam, canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Biz harpci kimseleriz. Buraları da iyi biliriz. Şu Kureyşlilerin konacağı yerin yakınındaki kuyuda tatlı ve bol su var. Müsâadeniz olursa oraya konalım. Etraftaki kuyuların hepsini kapatalım. Sonra bir havuz yapıp, içini su ile dolduralım. Düşmanla çarpışırken, susadıkça havuzumuzdan gelip su içeriz. Düşman ise su bulamaz ve perişân olur, dedi.

O anda Cebrâil aleyhisselâm, bu fikrin doğru olduğunu bildiren vahyi getirdi. Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- **Ey Habbâb! Doğru olan görüş senin işaret ettiğidir,** buyurdular ve ayağa kalktılar. Hep birlikte belirtilen kuyunun başına geldiler. Tatlı suyu olan kuyudan başka bütün kuyuları kapatıp, büyük bir havuz yaptılar. İçini su ile doldurup içmek için kaplar koydular.

Bu sırada Hazret-i Sa'd bin Mu'âz, Peygamber Efendimizin huzûr-ı şerîflerine gelip;

- Yâ Resûlallah! Biz sana, hurma dallarından, içinde oturacağın bir gölgelik yapalım mı? diye teklifte bulundu.

Fahr-i âlem Efendimiz, Sa'd'ın bu düşüncesine memnun oldular ve duâ buyurdular. Derhâl bir gölgelik yapıldı.

Peygamberlerin Sultânı, şerefli Eshâbıyla harp sahasını gezip incelediler. Zaman zaman durup;

- **İnşâallah, yarın sabah filânın vurulup düşeceği yer şurasıdır! İnşâallah yarın sabah filânın vurulup düşeceği yer şurasıdır! İşte şurasıdır! Şurasıdır!** buyurarak mübârek elleriyle Kureyşli müşriklerin öldürüleceği yerleri birer birer gösterdiler.

Sonradan, Hazret-i Ömer bunu;

- Onlardan her birinin, Resûl-i ekremin mübârek elini koyduğu yerlerin tam üzerinde vurulup öldürüldüğünü gördüm. Ne birazcık ileride, ne de geride idiler...

Şeklinde haber vermiştir.

Âlemlerin efendisi "sallallahü aleyhi ve sellem" Eshâb-ı kirâmı, üç gruba ayırdı:

Muhâcirlerin sancağını Mus'ab bin Umeyr'e,

Evsîlilerinkini Sa'd bin Mu'âz'a,

Hazreclilerinkini de Habbâb bin Münzir'e verdiler.

Herbiri sancaklarının altında toplandılar. Efendimiz, orduyu saf hâline geçirip, nizâma soktu.

Orduyu intizama koyarken, saftan ileri çıkan Sevâd bin Gaziyye'nin göğsüne, mübârek elindeki çubuk ile dokundular ve;

- **Hizâya gel, yâ Sevâd!** buyurdular. Sevâd;

- Yâ Resûlallah! Elinizdeki çubuk canımı acıttı. Seni, hak din ile Kitâb ve adaletle gönderen Allahü teâlâ hakkı için, ben de size çubukla öyle dokunmak isterim, dedi.

Onun bu sözüne bütün Eshâb-ı kirâm hayret ettiler. Kâinatın efendisinden kısâs istemek olur mu idi? Böyle şey yapılabilir mi idi? Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, mübârek gömleklerinin önünü açtılar ve;

- **Haydi, kısâs et ve hakkını al,** buyurdular.

Hazret-i Sevâd, Habîb-i ekrem sallallahü aleyhi ve sellem Efendimizin mübârek göğsünü büyük bir sevinç ve muhabbetle öptü. Herkes kısâs beklerken, gördükleri manzara karşısında, kardeşleri Sevâd'a hayran olup, onun hâline imrendiler.

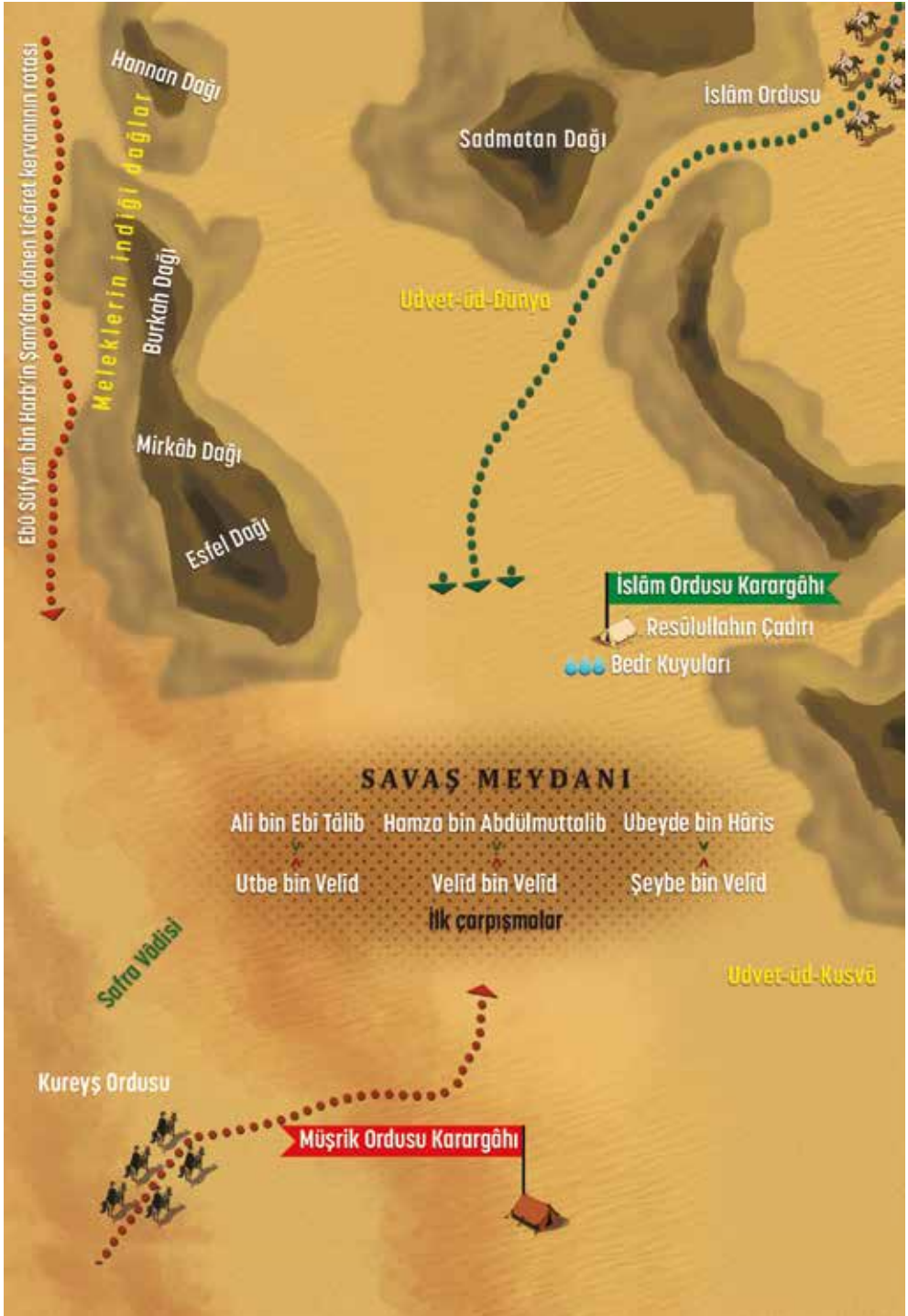
Sevgili Peygamberimiz;

- **Niçin böyle yaptın?** diye sorduklarında;

- Anam-babam, canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Bugün Allahü teâlânın emriyle ecelimin geldiğini görüyor, yüksek zâtınızdan ayrılmaktan korkuyorum. Bu sebeple, aramızda geçen bu son dakikalarda, mübârek vücûdunuza dudaklarımın değmesini arzu ettim. Bunu, kıyâmet gününde bana şefâat etmenize, böylece azâbdan kurtulmama vesile etmek istedim, dedi.

Onun bu muhabbeti karşısında Peygamber Efendimiz de çok duygulandılar ve Hazret-i Sevâd'a duâ buyurdular.

Bedr Gazâsı

Mübârek İslâm ordusunun sağ kanadına kahraman mücâhid Zübeyr bin Avvâm, sol kanadına da Mikdâd bin Esved kumanda edecekti.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, şerefli Eshâbıyla, savaşa nasıl başlanacağı hakkında istişare etmek istediler;

- **Nasıl çarpışacaksınız?** buyurdular.

Asım bin Sabit ayağa kalkıp, elinde yayı ve oku olduğu hâlde;

- Yâ Resûlallah! Kureyşliler bize yüz metre kadar yaklaştıklarında, onları ok atışına tutalım. Sonra elimizle taş atımı mesafesine geldiklerinde, taş atalım. Mızrak erişecek kadar yaklaştıklarında da, kırılıncaya kadar mızraklarımızla mücâdele edelim. Sonra da kılıçlarımızı sıyırıp çarpışalım! diyerek reyini bildirdi.

Bu taktik, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin hoşuna gitti. Eshâbına şu tâlimatı verdi:

- **Hatlarınızı bırakıp ayrılmayınız. Bir yere kıınıldamadan yerlerinizde sebât ediniz. Ben emir vermedikçe harbe başlamayınız. Oklarınızı, düşman size yaklaşımdan kullanıp isrâf etmeyiniz. Düşman, kalkanını açtığı zaman okunuzu atınız. Düşman iyice sokulunca, elinizle taş atınız. Yaklaştıklarında da mızraklarınızı kullanınız. Düşmanla göğüs göğüse geldiği zaman da kılıçlarınızla çarpışınız...**

Sonra nöbetçiler bırakılarak Eshâb-ı kirâma istirâhat verildi.

Onlar, Allahü teâlânın hikmeti, öyle derin bir uykuya daldılar ki, göz kapaklarını kaldıracak hâlde değildiler. Peygamber Efendimiz de, hurma dallarıyla yapılan gölgeye çekildiklerinde, Hazret-i Ebû Bekr, sonra Sa’d bin Mu’âz kılıçlarını sıyırıp gölgeliğin kapısında nöbet tuttular.

Sevgili Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem” mübârek ellerini kaldırıp, büyük bir hüznün içinde Allahü teâlâyâ;

- **Yâ Rabbi! Sen şu bir avuç cemâati helâk edersen, artık sana yeryüzünde hiç ibâdet olunmaz...** diyerek yalvarmaya başladı ve bu hazîn duâ sabaha kadar devam etti.

Mübârek İslâm ordusunun karargâh kurduğu yer, kumluktu. Bu yüzden yürümede güçlük çekiliyor ve ayaklar kuma gömülüyordu. Allahü teâlânın ihsânı, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin duâsı bereketiyle, o gece gittikçe hızlanan bir yağmur yağmaya başladı, derelerden taşacak kadar sel akıyordu. Su kapları doludurdu, zemîn, ayaklar batmayacak kadar sertleşti.

Müşrikler ise çamur ve sel içinde kaldılar.

Fecirden sonra, Resûlullah Efendimiz Eshâbını namaza kaldırdılar. Sabah namazını kıldırdıktan sonra, düşmanla cihâd etmenin ve şehidliğin fazîletinden bahsederek, onları çarpışmaya teşvik eylediler. Buyurdular ki;

- **Muhakkak ki, Allahü teâlâ, hak ve gerçek olanı emreder. Hiç kimsenin Allahü teâlânın rızâsı için yapılmayan amelinin kabul etmez...**

Rabbimizin bu yerlerde, size rahmetini ve mağfiretini va’d ettiği emrini yerine getirmeye çalışınız ve imtihanı kazanınız!

Çünkü, O’nun va’di hak, sözü gerçek, cezası da şiddetlidir. Ben ve siz, Hayy ve Kayyûm olan Allahü teâlâyâ bağlıyız. O’na sığındık, O’na tutunduk, O’na

dayandık. En son dönüşümüz de O’nadır. Allahü teâlâ, beni ve bütün müslümanları bağışlasın!...

Ramazân-ı şerîfin on yedisinde Cumâ gününün güneşi doğdu. Biraz sonra târihin en amansız, en nisbetsiz, en mühim, en büyük savaşı başlayacaktı...

Bir tarafta Fahr-i âlem “sallallahü aleyhi ve sellem” ve canlarını fedâ etmekten zerre kadar çekinmeyen bir avuç şerefli Eshâbı;

Diğer tarafta ise, İslâm’ı, bir kaşık suda boğmak, Allahü teâlânın habîbi olmakla şereflenen bir peygamberi yok etmek için toplanan azgın ve taşkın bir kâfir güruhu vardı. Ne yazık ki, bunların içinde Resûl-i ekremın akrabâları da bulunuyordu. Onlar da sevgili yeğenleri ile çarpışmak için Bedr’e gelmişlerdi.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, ordusunun intizâmını yeniden gözden geçirip, verdiği tâlimatları tekrarlادılar.

Bu sırada, Kureyş müşrikleri karargâhlarından çıkıp, Bedr vâdisine doğru başladılar.. Çoğunun çoğunun üzeri zırhlarla kaplı idi. Büyük bir gurur ve kibir içinde İslâm ordusuna hücûma geçmişlerdi.

Resûlullah Efendimiz, müşriklerin bu hâlini görünce, Hazret-i Ebû Bekr ile çadıra girdi ve mübârek ellerini kaldırmak cenâb-ı Hakk’a yalvarmaya başladı;

- Yâ Rabbi işte, Kureyş müşrikleri bütün gurur ve kibirleri ile geliyor!... Sana meydan okuyor, Peygamberini yalanlıyorlar. Ey Allah’ım! Bana yapmış olduğun yardım ve zafer va’dini yerine getirmeni senden istiyorum!... Allah’ım! Eğer şu bir avuç müslümanın helâkini diliyorsan, sonra sana ibâdet eden bulunmayacaktır!...

Bu şekilde, durmadan, tekrar tekrar yardım dileyerek Allahü teâlâyâ yalvarıyordu. Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin, bu fevkalâde hazîn, içleri parçalayan yalvarışı, kendinden geçerek ridâsının mübârek omuzundan düşmesine kadar devam etti.

Bu içli yakarışa dayanamayan Hazret-i Ebû Bekr, mübârek ridâyı büyük bir hürmetle yerden kaldırıp, Efendimizin mübârek omuzuna koyarken;

“Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Bu kadar yalvarmanız yetişir!... Rabbine karşı duâda ısrar buyurdunuz! Muhakkak ki, Allahü teâlâ, sana va’d ettiği zaferi yakında verecektir” diye tesellî eyledi.

O anda, Âlemlerin efendisi şu âyet-i kerîmeleri okuyarak çadırdan çıktılar. Meâlen; “(Bedr’deki) **bu topluluk, yakında muhakkak bozulup hezimete uğrayacak ve arkalarını dönüp kaçacaklar. Daha doğrusu onların asıl azâb vakti, kıyâmettedir. O vaktin azabı daha müthiş, daha acıdır**”¹¹⁷ buyuruluyordu.

Sevgili Peygamberimiz, ordusunun başına geldi. Şanlı Eshâbına, şu âyet-i kerîmeleri okudular:

“Ey îmân edenler! Siz, bir düşman topluluğu ile karşılaştığınız zaman, sebât edin ve Allahü teâlâyı çok zikredin ki kurtulasınız... Böylelikle umulur ki siz felâha erersiniz. Allah’a ve Resûlüne itaat ediniz. Aranıza ihtilafa düşmeyin. Başarısızlığa uğrarsınız. Elinizdeki satvet (güç, kuvvet) gider. Sabrediniz. Çün-

kü, Allahü teâlâ sabredenlerle beraberdir.”¹¹⁸

Toplu olarak düşman ile yapılan ilk savaş bu olacaktı. Savaş başlamak üzereydi. Heyecan son haddine gelmişti. Bütün Eshâb-ı kirâm, Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin;

“**Allahü teâlâyı çok zikredin...**” meâlindeki âyet-i kerîmeyi okuması üzerine, hep birlikte,

- **Allahü ekber!... Allahü ekber!...** demeye ve zafer ihsân etmesi için cenâb-ı Hakk’a yalvarmaya başladılar.

Artık Peygamber Efendimizin bir işâretini bekliyorlardı.

O zamanki âdetlere göre, iki ordu karşılaşmadan önce, her iki taraftan yiğitler meydana çıkar, karşılıklı çarpışıyorlardı. Bu vuruşmada, her iki tarafın savaşıma hiddeti ve arzusu çoğalır, savaşa ısınır alışırlardı.

Müşriklerden Âmir bin Hadremî bu kâideye uymayarak ve çiğneyerek, İslâm ordusuna bir ok attı. Ok, Muhâcirlerden Mihcâ’ya isabet etti ve şehîd olup, mübârek ruhu Cennet’e yükseldi “radiyallahü anh.”

Peygamberlerin efendisi, bu ilk şehîd için;

- **Mihcâ, şehîdlerin efendisidir**, buyurarak müjde verdi.

Eshâb-ı kirâm yerinde duramaz hâle gelmişlerdi. Fakat, Efendimizden bir emir gelmeden küçük bir harekette bulunamıyorlardı. Her birinin içleri birer volkan gibi kaynamaya başladı!...

Bu sırada, müşrik ordusundan üç kişinin ileri atıldığı görüldü. Bunlar; Rebîaoğullarından azılı İslâm düşmanları Utbe, kardeşi Şeybe ve oğlu Velîd idi. Mucâhidlere doğru;

- İcinizde bizimle çarpışabilecek kimse var mıdır? diye bağırdılar.

Eshâb-ı kirâmdan, en önce Hazret-i Ebû Huzeyfe, babası Utbe’ye karşı çarpışmak için ilerleyince, Âlemlerin sultânı, ona;

- **Sen dur!** buyurdular.

Medîneli mucâhidlerden Afra Hâtun’un oğulları; Mu’âz ve Mu’avvez, Abdullah bin Revâha ileri yürüdüler. Utbe, Şeybe ve Velîd’in karşısına dikildiler. Elllerinde kılıç, hazır bekliyorlardı. Müşrikler;

- Siz kimsiniz, diyerek kendilerini tanıtmalarını istediler. Onlar da;

- Medîneli müslûmanlardanız, deyince müşrikler;

- Bizim sizlerle işimiz yok! Bize Abdûlmuttaliboğulları lâzım. Onlarla çarpışmak isteriz, dediler ve İslâm ordusuna dönüp;

- Yâ Muhammed! Bizim karşımıza, kendi kavmimizden dengimiz olanları çıkar! diye bağırdılar.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, meydandaki bu üç yiğit Eshâbına duâ buyurduktan sonra, yerlerine dönmelerini emretti. Sonra Eshâbı arasına göz gezdirip;

- **Ey Hâşimoğulları! Kalkınız! Allahü teâlânın nûrunu, bâtil dinleriyle söndürmek için gelenlere karşı, Hak yolunda çarpışınız ki, Allahü teâlâ zâten Peygamberinizi de bunun için göndermiş bulunuyor.**

Kalk, yâ Ubeyde! Kalk, yâ Hamza! Kalk, yâ Ali! buyurdular.

Allahü teâlânın aslanları Hazret-i Hamza, Hazret-i Ali ve Hazret-i Ubeyde miğferlerini giyip meydana yürüdüler. Onların karşlarına geçtiklerinde, müşrikler;

- Siz kimsiniz? Eğer bizim dengimiz iseniz sizinle çarpışırız, dediler.

Onlar da;

- Ben Hamza'yım! Ben Ali'yim! Ben Ubeyde'yim! diye cevap verince, müşrikler;

- Sizler de bizim gibi şerefli kimselersiniz. Sizinle çarpışmayı kabul ettik, dediler.

Kahraman İslâm mücâhidleri, müşrikleri, önce îmâna dâvet ettilerse de, kabul etmediler. Bunun üzerine üçü birden kılıçlarını sıyırıp müşriklerin üzerine saldırdılar.

Hazret-i Hamza ve Hazret-i Ali, Utbe ve Velîd kâfirlerini bir hamlede öldürdüler. Hazret-i Ubeyde, Şeybe'yi yaraladı. Şeybe de, Ubeyde'yi yaraladı. Hazret-i Hamza ve Hazret-i Ali, Ubeyde'nin yardımına yetişip, Şeybe'yi orada öldürdüler. Hazret-i Ubeyde'yi kucaklayıp, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzûruna getirdiler.

Hazret-i Ubeyde bin Hâris'in mübârek ayak bileğinden, kanlar ve ilik akıyordu. O, bu hâline hiç aldırış etmediği hâlde;

- Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Ben bu hâlimle ölürsem şehîd değil miyim? diye suâl etti. Peygamber Efendimiz de;

- **Evet, sen şehîdsin**, buyurarak Cennetlik olduğunu müjdelediler.

(Hazret-i Ubeyde “radiyallahü anh”, Peygamber Efendimizin amcasının oğlu idi ve harp dönüşü Safra mevkiinde vefât etti.)

Bu vuruşmada üç mühim adamını kaybeden müşrikler, şaşkına döndüler. Buna rağmen Ebû Cehil, ordusunun moralini düzeltmek için;

- Siz Utbe'nin, Şeybe'nin, Velîd'in ölmelerine bakmayın, onlar çarpışmada acele edip, boş yere öldüler! Yemîn ederim ki, müslümanları tutup iplere bağlamadıkça geri dönmeyeceğiz!... diyerek tesellî vermeye çalışıyordu.

Kahraman Eshâb-ı kirâm ise, bir an önce bu müşrik gürûhunu kılıçlarıyla cezalandırmak için sabırsızlanıyordu. Peygamber Efendimiz de “sallallahü aleyhi ve sellem” mübârek dilinden düşürmediği şu duâyı tekrarlıyorlardı;

- **Allah'ım! Bana yaptığın va'dini yerine getir!.. Allah'ım! Şu bir avuç İslâm cemâatini helâk edersen artık sana yeryüzünde ibâdet edecek kimse kalmaz!...**

Bu sırada müşrik saflarından, Kureys'in en cesaretli ve keskin ok atıcılarından Hazret-i Ebû Bekr'in henüz müslüman olmayan oğlu Abdurrahmân meydana yürüyüp, er diledi.

Temmuz ayının bu öğle sıcağında mücâhidlerin saflarından da bir kimsenin, derhâl kılıcına davranıp ileri yürüdüğü görüldü.

Bu kimse, ilk müslüman olmakla ve Sıddîk'lık makâmıyla şereflenen, peygamberlerden sonra en üstün insan, kahraman Hazret-i Ebû Bekr'di...

Oğluna karşı çarpışmak için ileri atılmıştı.

Fakat Âlemlerin efendisi ona;

- **Yâ Ebâ Bekr! Bilmez misin ki, sen benim, gören gözüm, işiten kulağım yerindesin! Yanımdan ayrılma! Bedenime ve kalbime gelen her sıkıntı, senin mübârek yüzünü görmekle hafifliyor. Seninle kalbim kuvvetleniyor**, buyurarak

çarpmaktan men etti.

Ebû Bekr Sıddîk, oğluna;

- Ey habis! Bana olan münâsebetin nerede kaldı? demekten kendini alamadı.

Sonra peygamberlerin sultânı Habîb-i ekrem Efendimizin yere eğilip bir avuç kum aldığı görüldü. Bu kumları düşman üzerine savurarak;

- **Kara olsun yüzleri!... Allah'ım! Kalblerine korku sal, ayaklarına titreme ver!** buyurdu ve Eshâbına dönüp;

- **Hücûma kalkınız!.. Saldırımız!...** emrini verdiler.

Bir işaret bekleyen şanlı Eshâb, önceden verilen tâlimat üzere harekete başladılar.

- **Allahü ekber!... Allahü ekber!...** nidâları arasında oklar vınlamaya, taşlar he-deflerini bulmaya, mızraklar zırhlara çarpmaya başladı...

Allahü teâlânın aslanları Hazret-i Hamza iki eline aldığı iki kılıçla çarpışıyor; Hazret-i Ali, Hazret-i Ömer, Zübeyr bin Avvâm, Sa'd bin Ebî Vakkâs, Ebû Dücâne¹¹⁹, Abdullah bin Cahş müşrik saflarının bir ucundan girip bir ucundan çıkıyorlar, kâfirleri şaşkına çeviriyorlardı. Herbiri geçilmez birer kale olmuştu.

“**Allahü ekber!... Allahü ekber!...**” sadâları âlemi dolduruyor, Allahü teâlânın şânının büyüklüğü, kâfirlerin beyinlerine balyoz gibi indiriliyordu.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- **Yâ Hayyu! Yâ Kayyûm! Yâ Hayyu! Yâ Kayyûm!** diye Allahü teâlâyâ yalvarıyordu.

Müşrikler, reisleri olan Ebû Cehil'i ortalarına aldılar. İçlerinden birini Ebû Cehil gibi giydirip ona benzettiler. Bu nasipsizin adı Abdullah bin Münzir'di.

Hazret-i Ali, Abdullah'ın üzerine saldırdı. Ebû Cehil'in gözleri önünde, Abdullah'ın kafasını kesti. Ebû Kays'ı giydirdiler. Onu da Hazret-i Hamza öldürdü.

Hazret-i Ali, bir müşrikle çarpışıyordu. Müşrik, kılıcını Hazret-i Ali'ye sallamış, kılıç kalkana saplanıp kalmıştı. Hazret-i Ali Zülfikârını, müşrikin zırhlı vücûduna sallayınca, omuzundan göğsüne doğru zırhıyla birlikte biçtiği sırada başı üzerinden bir kılıcın parladığını gördü. Sür'atle başını eğdi. Kılıcı parlatan;

- Al! Bu da Hamza bin Abdülmuttalib'den, derken, müşrikin kellesi miğferiyle beraber yere düştü.

Hazret-i Ali dönüp baktığında amcası Hazret-i Hamza'yı iki kılıçla çarpışır gördü.

Peygamberimiz, Eshâbının böyle yiğitçe çarpıştığını gördükçe;

- **Onlar, Allahü teâlânın yeryüzündeki aslanlarıdır,** buyurarak, onları takdir ediyordu.

Bir ara, Resûlullah Efendimizin yanbaşılarında çarpışan Hazret-i Ukâşe'nin kılıcı kırıldı. Bu hâli gören Sevgili Peygamberimiz, yerde gördüğü bir sopayı alıp ona uzattı ve;

- **Yâ Ukâşe! Bununla vuruş!..** buyurdular,

Hazret-i Ukâşe sopayı alır almaz, sopa, Peygamberimizin bir mûcizesi olarak; uzun parlak, sırtının ortası kuvvetli ve keskin bir kılıç oluverdi. Harbin sonuna kadar bu kılıçla birçok müşriki öldürdü.

Âlemlerin efendisi Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” bir taraftan

119 *İbû Dücâne radiyallahü anhu'nın esas ismi, Semmâk bin Hareş'e'dir.*

çarptıyor, bir taraftan da Eshâbını heyecana sürükleyen şu mübârek hadîs-i şerîfini söylüyordu:

- Varlığım kudret elinde bulunan Allahü teâlâyâ yemîn ederim ki, bugün cenâb-ı Hak'ın rızâsını umarak, sabır ve sebât göstererek çarpışanları, arkalarına dönmeden ilerlerken öldürülenleri, Hak teâlâ, muhakkak Cennetine koyacaktır.

Bu mübârek sözü işiten Umeyr bin Hümâm;

- Ne güzel! Ne güzel! Demek, Cennet'e girebilmem için şehîd olmamdan başka birşey lâzım değilmiş, diyerek hücumlarını daha da sıklaştırdı. Bir taraftan düşmanla vuruşuyor, bir taraftan da;

- Allahü teâlâyâ maddî azıklarla değil, ancak Hak teâlânın korkusu, âhîret ameli, cihâda sabır ve sebât göstererek gidilir. Bunun dışındaki bütün azıklar şüphesiz biter, tükenir!... diyordu. Böylece, şehîd oluncaya kadar çarpıştı.

Muharebe iyice şiddetlenmişti!...

Bir sahâbenin üzerine en az üç müşrik birden saldırıyordu. Her birine ayrı kılıç yetiştirmeye çalışan şanlı Eshâb-ı kirâmı, hiç bir şey yıldırımıyordu. **“Allahü ekber! Allahü ekber!...”** dedikçe yeniden güçleniyor, tekrar tekrar saldırmaktan usanmıyorlardı.

Bir ara müşriklerin hücumu şiddetlendi. Eshâb-ı kirâm güç duruma düştüler.

O sırada Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Hazret-i Ebû Bekr ile hurma dallarından yapılmış çadırına girdiler.

Peygamberimiz, yine Allahü teâlâyâ münâcâta başladı.

- Yâ Rabbî! Bana va'd ettiğin yardımı lütfet!... diye yalvarıyordu.

O anda vahiy geldi. Meâlen buyruluyordu ki:

“O vakit Rabbinizden yardım ve zafer istiyordunuz da, O size; ‘Gerçekten ben arka arkaya bin melâike ile sizin yardımınıza yetişeceğim’ diyerek sizin bu isteğinizi cevaplandırıp duânızı kabûl buyurmuştu.” (Enfâl sûresi: 9)

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, hemen ayağa kalktı ve;

- Müjde yâ Ebâ Bekr! Sana, Allahü teâlânın yardımı yetişti! İşte şu Cebrâîl'dir. Kum tepeleri üzerinde, atının dizginini tutmuş, silâhlanmış, emir bekliyor, buyurdu.

Enfâl sûresinde bildirildiği üzere cenâb-ı Hak, meleklerle meâlen buyurmuştu ki:

“Hani Rabbin meleklerle: (Müslümanlara nusret ve yardım husûsunda) sizinle berâberim diye vahyeyledi. Haydi mü'minleri (nusret müjdesiyle) destekleyin, onlara güç ve kuvvet verin. Ben şimdi kâfirlerin gönüllerine dehşet ve korku salacağım. Onların boyunlarının üzerine vurunuz, el ve ayak parmaklarının maf-sallarını, eklem yerlerini kırınız. Çünkü onlar, Allahü teâlâyâ ve Resûlüne karşı geldiler. Kim Allahü teâlâ ve Resûlüne karşı gelirse, Allahü teâlânın (azâbına uğrar) cezâsı çok çetindir!” (Enfâl sûresi: 12,13)

Bu emir üzerine Cebrâîl, Mikâîl ve İsrâfîl aleyhimüsselâm, yanlarına biner melek olarak Sevgili Peygamberimizin sıra ile yanında, sağında ve solunda yerlerini aldılar.

Cebrâîl aleyhisselâm, başına sarı bir sarık sarmıştı. Diğer meleklerin başlarında ise beyaz sarıklar vardı. Sarıkların uçlarını arkalarına sarkıtmışlar, beyaz atlara binmişlerdi.

Server-i âlem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Eshâbına;

- Melekler, âlâmetli ve nişanlıdır. Siz de kendinize birer alâmet ve nişan yapınız! buyurdular.

Zübeyr bin Avvâm, başına sarı, Ebû Dücâne, kırmızı bir bezi sarık şeklinde sardı. Hazret-i Ali, beyaz bir tuğ, Hazret-i Hamza da, göğsüne deve kuşu kanadı taktı.

Meleklerin harbe girmeleri ile durum bir anda değişti. Eshâb-ı kirâm önündeki kâfire daha kılıcını sallamadan, onun başı, gövdesinden ayrılıp yere düşüyordu. Peygamber Efendimizin sağında-solunda, önünde ve arkasında tanınmayan kimselerin müşriklerle çarpıştığı görülüyordu.

Benî Gıfâr kabîlesinden biri diyor ki:

- Ben ve amcamın oğlu yeni müslümân olmuşduk. Bedr savaşında bir tepenin üstüne çıkıp, savaşı seyrederek bekledik. Hangi taraf gâlip gelirse, onların arasına katılıp, ganîmet alacaktık. Üstümüzden âniden bir bulut geçti. Bulutun içinden at kişnemeleri işitiyorduk. O sırada heybetli bir ses,

- İleri yâ Hayzûm! diyordu.

Bu heybetden amcamın oğlunun ödü patlayıp öldü. Ben de neredeyse ölüyordum.”

Hayzûm Cebrâîl aleyhisselâmın atının adıdır.

Ensârdan biri Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzûruna geldi,

- Yâ Resûlallah! Müşriklerden birinin peşine düşdüm. Daha bir adım atmadan başımın üstünde bir kamçı sesi şakladı ve önümdeki müşrik atıyla birlikte yere kapaklandı. Hemen yakalayıp bağladım, diye arz edince,

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” buyurdu ki:

- O kamçıyla vuran bir melek idi. Gökden yardım için inmişti.

O gün Ebû Bürde “radiyallahü anh” da Resûlullah Efendimizin huzûruna üç keşik baş getirdi.

- Yâ Resûlallah! Bu başların ikisini ben kesdim. Üçüncü başı beyâz elbiseli, güzel yüzlü bir yiğit kesdi ve ben aldım, diye arz etti.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” memnûn oldu ve buyurdu ki,

- Sağ elin dâimâ muzaffer olsun. Bu inâyet-i Rabbânî ve meded-i âsûmânîdir. Allahü teâlâdan gelen yardımdır.

Hazret-i Sehl anlattı ki:

- Bedr gazâsında, her birimiz bir müşrikin başına kılıcımızı salladığımız zaman, daha kılıç hedefine varmadan, kellesinin bedeninden ayrılıp yere yuvarlandığını görüyorduk!...

Ebû Cehil’in öldürülmesi

Müşriklerin sancakdârı Ebû Azîz bin Umeyr esir edildi.

Kumandanları Ebû Cehil ise, Kureyşlileri cesâretlendirmek için durmadan şiirler söyleyerek, askerinin moralini düzeltmeye çalışıyordu. Genç bir delikanlı gibi saldırtıyor;

- Anam beni bugünler için doğurdu!... diyerek öğünüyor, gençleri teşvik ediyordu.

Müşriklerden Ubeyde bin Sa’îd, baştan ayağa kadar zırh giyinmişti. Sâdece göz-

leri görünüyordu. Atının üzerinde bir o tarafa, bir bu tarafa dönüp;

- Ben, Ebû Zâtülkeriş'im! Ben Ebû Zâtülkeriş'im! Yâni ben büyük karınlıyım, karın babasıyım diyerek kendince meydan okuyordu.

Kahraman mücâhid Hazret-i Zübeyr bin Avvâm, yanına yaklaşıp, mızrağını tam gözüne nişanladı ve;

- **Allahü ekber!** deyip savurdu. Hedefini bulan mızrak, onu atından yere düşürdü. Hazret-i Zübeyr, koşarak yanına vardığında, Ubeyde ölmüştü. Ayağını, yanağına basıp, olanca kuvvetiyle çektiği hâlde mızrağı zor çıktı, ucu eğilmişti.

Hazret-i Zübeyr'in, Bedr harbinde gösterdiği kahramanlık çok büyüktü. Vücûdunda yaralanmadık yer kalmamıştı. Bu durumu oğlu Urve;

- Babam, önemli üç kılıç darbesi almıştı. Bunlardan biri boynunda idi. Yara o kadar derin bir iz bırakmıştı ki, içine parmağımı sokabiliyordum, diye anlatmıştı.

Abdurrahmân bin Avf da, kıyasıyla Kureyşlilerle çarpışıyor, aldığı yaralardan akan kanlara aldırmadan, önüne geleni deviriyordu. Hazret-i Abdurrahmân şâhid olduğu bir hâdiseyi şöyle anlattı:

- Bir ara önümde kimse kalmamıştı. Sağıma-soluma baktığım zaman, Ensâr'dan iki delikanlı gözüme ilişti. Bunlardan en kuvvetli ve vurucu olanı ile bulunmak istedim. Bu iki gençten biri, beni gözü ile süzdü, sonra bana dönerek;

- Ey amca! Ebû Cehil'i tanıır mısın! diye sordu. Ben de;

- Evet tanırım, dedim ve;

- Ey kardeşimin oğlu, Ebû Cehil'i ne yapacaksın? diye sorunca;

- **Bana haber verildiğine göre Resûlullah'a sövermiş. Allahü teâlâyâ yemîn ederim ki, onu bir görürsem, öldürünceye veya kendim ölünceye kadar aslâ ondan ayrılmayacağım,** dedi.

Bir gencin heyecan hâlinde söylediği bu kat'î ve kararlı söze doğrusu hayret ettim.

Bu iki gençten diğeri de beni gözden geçirerek ötekinin söylediği gibi söyledi. Bu sırada, Ebû Cehil'i görmüştüm! O, Kureyş askeri içinde hiç durmadan ileri geri dönüp duruyordu. Ben;

- Ey gençler! Öteye beriye telaşla giden şu şahıs, Ebû Cehil'dir, deyince hemen kılıçlarına sarıldılar ve Ebû Cehil'in yanına yaklaşıp çarpışmaya başladılar. Bu gençler, Afra Hâtun'un çocukları Mu'âz ve Mu'avvez kardeşlerdi.

Bu sırada Eshâb-ı kirâmın kahramanlarından Mu'âz bin Amr, Ebû Cehil'in yanına sokulmak fırsatını buldu, uzun kuyruklu bir at üzerinde bulunan Ebû Cehil'in üzerine saldırıp, bacağına olanca şiddetiyle kılıcını çaldı. Ebû Cehil'in bacağı yere düştü. O sırada babasının imdâdına yetişen ve daha müslüman olmayan İkrime, Hazret-i Mu'âz bin Amr ile çarpışmaya başladı.

O anda Mu'âz ve Mu'avvez kardeşler, bir şâhin gibi ileri atıldılar. Önlerine geleni devirerek Ebû Cehil'e ulaştılar. Kılıçlarıyla öldü zannedinceye kadar vurdular.

Hazret-i Mu'âz bin Amr ise; İkrime ile yaptığı çarpışmada elinden ve kolundan yaralanmıştı. Mübârek eli bileğinden kesilmiş, eli deride sallanıp kalmıştı. Çarpışmaya kendini kaptıran Mu'âz bin Amr'ın eliyle oyalanacak, onu tedâvî için saracak zamanı yoktu. Kesik eli deride sallanırken bile kahramanca çarpışıyor.

Allahü ekber!... Bu ne kuvvetli î mân!... Bu ne görülecek manzara idi!... Hazret-i Mu'âz bir müddet böyle vuruştuktan sonra, hareket kâbiliyetinin azaldığını gördü. Buna sebep, kesik eli idi. Onu derhâl ayağının altına alarak koparıp attı...

Azılı İslâm düşmanlarından Nevfel bin Hüveylid, Kureyş'in en gözde pehlivanlarından idi. Durmadan bağırıyor, müşrik sürüsünü heyecana ve galeyana getirmeye çalışıyordu. Peygamber "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, onun bu hâlini görünce;

- Allah'ım! Nevfel bin Hüveylid'e karşı bana yardımcı ol. Onun hakkından gel! buyurarak duâ etmişti.

Allahü teâlânın aslanı Hazret-i Ali, Nevfel müşrikini görünce, derhâl üzerine atıldı. Şiddetle kılıcını indirdi, öyle vurmuştu ki, bacakları zırhlarla kaplı olduğu hâlde ikisi birden kesildi. Sonra kılıcını boynuna çalıp, başını gövdesinden kopardı.

Müşriklerin azıllarından Ümeyye bin Halef, Hazret-i Habîb'e bir kılıç darbesi vurarak, kolunu omuzundan kesdi. Hazret-i Habîb "radiyallahü anh" kesik kolunu alıp Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimizin huzuruna geldi. Peygamber Efendimiz, hazret-i Habîbin kolunu yerine koyup dua buyurdular. Peygamber Efendimizin bir mucizesi olarak Allahü teâlâ koluna sıhhat verdi.

İşte bu azgın Ümeyye bin Halef, Bilâl-i Habeşî hazretlerini kızgın kumlara yatırıp, göğsüne kocaman kayaları koyarak işkence ederdi. Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimize de işkence yapmak için her fırsatı değerlendiren bu büyük İslâm düşmanı, Bedr vâdisinde, müşrikleri toparlamaya çalışıyor, İslâm'ın nûrunu söndürmek için çalışıyordu. Onun bu hâlini gören Hazret-i Bilâl, yalın kılıç yanına yaklaşıp karşıya dikildi ve;

- Ey küfrün başı olan Ümeyye bin Halef!... Sen kurtulursan ben kurtulmayayım! deyip saldırdı. Bir taraftan da;

- Ey Ensârî kardeşler! Yetişin, küfrün başı burada! der demez, Eshâb-ı kirâm, Ümeyye'nin etrafını sarıp, hemen öldürdüler.

Müşrik ordusunda, artık baş kalmamıştı. Her biri ne yapacaklarını bilmiyor, rastgele kaçmaya çalışıyorlardı. Küfrün kalesi yıkılmıştı. Şanlı Eshâb tâkibe devâm etti. Müşriklerden bir kısmı esir alındı. Sevgili Peygamberimizin amcası Abbâs da esirler arasındaydı.

Zafer inananlarını

Peygamber Efendimiz "sallallahü aleyhi ve sellem", şanlı Eshâbına;

- Nevfel bin Hüveylid hakkında bilgisi olan var mı? buyurdular.

Hazret-i Ali ileri çıkıp;

- Yâ Resûlallah! Onu ben öldürdüm, dedi. Bu habere çok sevinen Sevgili Peygamberimiz; **"Allahü ekber!** diyerek tekbir getirdiler ve;

- Allahü teâlâ, onun hakkındaki duâmı kabûl eyledi, buyurdular.

Ümeyye bin Halef'in öldürüldüğünü söylediklerinde de çok sevindiler ve;

- Elhamdülillah! Allahü teâlâyâ şükürler olsun. Rabbim kulunu tasdik etti, dînini üstün kıldı, buyurdular.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Ebû Cehil için;

- **Acabâ Ebû Cehil ne yaptı, ne oldu, kim gidip bir bakar?** buyurarak, ölümler arasında onun araştırılmasını emretti. Aradılar bulamadılar. Peygamber Efendimiz;

- **Arayınız, onun hakkında sözüm var. Eğer onu tanıyamazsanız dizindeki yara izine bakınız. Bir gün ben ve o, Abdullah bin Cüd’ân’ın ziyâfetinde idik. İkimiz de gençtik. Ben ondan biraz büyükçe idim. Sıkışınca onu ittim. Dizleri üzerine düştü. Dizlerinden birisi yaralandı ve bu yaranın izi dizinden kaybolmadı,** buyurdu.

Bunun üzerine Abdullah ibni Mes’ûd, Ebû Cehil’i aramaya gitti. Onu yaralı olarak buldu ve tanıdı.

- Ebû Cehil sen misin? dedi.

Boynuna ayağını bastı. Sakalından tutup çekti ve;

- Ey Allahü teâlânın düşmanı! Allahü teâlâ nihâyet seni hor ve hakîr etti mi? dedi. Ebû Cehil;

- Ne diye beni hor ve hakîr edecek! Ey koyun çobanı! Allah seni hor ve hakîr etsin. Sen çıkılması pek sarp bir yere çıkmışsın! Sen bana bugün zafer ve galebenin hangi tarafta olduğunu haber ver, dedi.

İbn-i Mes’ûd hazretleri;

- Zafer, Allah ve Resûlünün tarafındadır, dedi. Ebû Cehil’in miğferini kafasından çıkarırken;

- Ey Ebû Cehil! Seni öldüreceğim, dedi. Ebû Cehil;

- Sen kavminin ulusunu öldürenlerin ilki değilsin. Fakat doğrusu, senin beni öldürmen bana çok ağır gelecek. Hiç olmazsa boynumu göğsüme yakın kes de başım heybetli görünsün! diyerek küfrünün, gurur ve kibrinin ne dereceye çıkmış olduğunu gösterdi.

İbn-i Mes’ûd, Ebû Cehil’in başını kendi kılıcıyla kesemeyince, Ebû Cehil’in kılıcıyla kesti ve silâhını, zırhını, miğferini, başını getirip, Peygamber Efendimizin önüne koydu.

- Anam-babam sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Bu, Allahü teâlânın düşmanı Ebû Cehil’in başıdır, dedi.

Sevgili Peygamberimiz;

- **O Allah ki, O’ndan başka ilâh yoktur,** buyurdu.

Sonra kalkıp Eshâbıyla birlikte Ebû Cehil’in ölüsünün yanına kadar gittiler. Orada;

- **Allahü teâlâyâ hamd olsun ki, seni zelîl ve hakîr kıldı. Ey Allah düşmanı! Sen bu ümmetin fir’avn’ı idin,** buyurdu. Sonra da;

- **Yâ Rabbi! Bana olan va’dini yerine getirdin,** diyerek Allahü teâlâyâ şükrettiler.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, yaralı Eshâb-ı kirâmın yaralarını sardırды. Şehîd olanları tesbit ettirdi.

Muhâcirlerden altı, Ensârdan sekiz olmak üzere on dört şehîd verilmişti.

Hepsinin de mübârek rûhları Cennet’e uçarken, İslâm’ın nûrunu söndürmeye uğraşan **müşriklerden, yetmiş kişi öldürüldü ve yetmiş kişi de esîr alındı.**

Katâde bin Nu’mân’ın “radiyallahü anh” çarpışma esnasında gözüne bir şey çarpınca, gözü çıkıp yüzü üzerine sarkdı. O hâliyle Resûlullah “sallallahü aleyhi ve

Bedr Şehidliği

sellem” Efendimize gelip durumunu arz etti. Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz hazret-i Katâde’nin yanağına sarkmış olan gözünü yerine yerleştirdi ve mübârek eliyle sıvazladı ve gözü iyileşti. Öyle ki hangi gözü çıkmışdı bilemediler.

Medine-i münevvereye müjde haberi

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, zaferi müjdelemek üzere Abdullah bin Revâha ve Zeyd bin Hârise’yi Medîne’ye gönderdi.

Peygamber Efendimiz, şehîdlerin cenâze namazını kıldırarak kabirlerine defnet-tirdiler.

Müşriklerin cesedlerinden yirmi dört tanesini kör bir kuyuya, diğerlerini topluca çukurlara atıp, üzerlerini doldurdular.

Âlemlerin efendisi, şerefli Eshâbıyla kuyunun başına gelip;

- **Ey kuyuya atılanlar!** buyurduktan sonra, öldürülen müşriklerin isimlerini, babalarının ismiyle berâber sayıp;

- **Ey Utbe bin Rebîa! Ey Ümeyye bin Halef! Ey Ebû Cehil bin Hişâm!... Sizler, Peygamberinize karşı ne kötü bir kavim idiniz. Siz, beni yalanladınız, başkaları ise beni tasdik edip doğruladılar. Siz, beni şehrimden, diyârımdan çıkardınız. Başkaları ise bana kapılarını açıp bağrılarına bastılar. Siz, benimle harb ettiniz, başkaları ise bana yardım ettiler. Rabbimin, va’d ettiğine kavuştunuz mu? Ben, Rabbimin vâdettiği zafere kavuşdum, buyurdular.**

Hazret-i Ömer;

- **Yâ Resûlallah! Leş olmuş kimselere mi söylüyorsunuz?** diye suâl ettiler. Bunun üzerine Resûl-i ekrem Efendimiz;

- **Beni hak peygamber olarak gönderen Rabbim hakkı için söylüyorum ki, siz beni onlardan daha çok iştmiyorsunuz. Fakat cevap veremezler,** buyurdular.

Müşrikler, harb meydanından canlarını kurtarmak için hızla kaçarken, getirdikleri hiç bir şeyi alıp götürememişlerdi. Hepsi müslümanların eline geçti. Peygamber Efendimiz, ganîmet mallarını Bedr harbine katılan ve vazifeli olan bütün Eshâbına paylaştırdı.

Bedrde üç gece daha kalıp ondokuz gün sonra Medîne’ye avdet buyurdular.

Bu sırada müjdecî olarak gönderilen Abdullah bin Revâha ve Zeyd bin Hârîse, Medîne’ye yaklaşmışlardı. Pazar günü kuşluk vakti, Akik mevkiine gelince, ayrıldılar. Abdullah bin Revâha bir taraftan, Zeyd bin Hârîse de başka bir yönden Medîne’ye girdiler. Ev ev dolaşıp zaferî bildiriyorlardı. Resûlullah Efendimizin şâiri olan Abdullah bin Revâha;

**Ey Ensâr cemâati! Size müjdelerim ki,
Sağ ve selâmettedir, Allah’ın Peygamberi.**

**Müşrikler öldürüldü ve esir edildiler,
Var esirler içinde, çok şöhretli kişiler.**

**Rebîa ve Haccâc’ın oğulları bittamâm,
Öldürüldü hem Bedr’de, Ebû Cehil Amr bin Hişâm.**

diyerek yüksek sesle zaferî müjdeliyordu.

Hazret-i Âsım bin Adiy;

- Ey İbn-i Revâha! Söylediğin gerçek mi? diye sordu.

Abdullah bin Revâha;

- Evet, vallahi gerçektir! İnşâallah, yarın Resûlullah da, ellerinden bağlanmış esirlerle birlikte gelecektir! buyurdu.

Bedr gazâsından sonra Hazret-i Ali buyurdu ki;

- Bedr’de hepimizin en cesâretlisi, en kahramanı Resûl aleyhisselâmdı. Müşrik saflarına en yakın olan da O idi. Sıkıştığımız zaman O’na sığınırđık.

Zefiran kuyusu

*Bedr Gazâsı dönüşü harb esnasında aldığı yaradan şehid olan
Ubeyde bin Haris’in defnedildiği yer*

Hazret-i Rukayye'nin vefâtı

O gün Sevgili Peygamberimizin kızı Hazret-i Rukayye “radıyallahü anha” vefât etmişti. Efendisi Hazret-i Osman, cenâze namazını kıldırmıştı. Bu üzüntü üzerine gelen zafer haberi, onları biraz ferahlatmıştı.

Peygamber Efendimiz “sallallahü aleyhi ve sellem” Eshâbıyla Bedr zaferini kendisine ihsân eden Allahü teâlâyâ hamd edip, şükür secdesine kapandıktan sonra, Medîne-i münevvereye doğru esirlerle birlikte yola çıktılar.

Daha önce müjdeyi veren Abdullah bin Revâha ile Zeyd bin Hârise, Bedr gazâsında olanları ve kimlerin şehîd olduğunu anlatmışlardı. Medîne’de kalan çocuklar, kadınlar, vazifeliler zafer için çok sevinmişlerdi. Peygamber Efendimizi karşılamaya çıktılar.

Şehîd olanların içinde Hârise bin Sürâka da vardı. Hazret-i Hârise’nin annesi Rebî, oğlunun havuzdan su içerken, bir düşman okuyla vurulup şehîd olduğunu öğrenmişti. Rebî vâlidemiz, bu haberi işittiğinde;

- Resûl aleyhisselâm gelmedikçe oğlum için ağlamam. Saâdetle Medîne’yi teşrif ettiklerinde, kendisine suâl ederim. Eğer oğlum Cennet’te ise hiç ağlamam. Yok, eğer Cehennem’de ise, gözlerimden yaş yerine kanlar dökerim, demişti.

Sevgili Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem”, mübârek Eshâb-ı kirâmıyla Medîne’yi teşrif ettiklerinde, Rebî, huzûrlarına varıp;

- Anam-babam sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Oğlum Hârise’ye olan muhabbetimi bilirsin. Acaba şehîd olup Cennet’e girmiş midir? Eğer böyle ise, sabredeyim. Yok, öyle değilse, gözümünden kanlı yaşlar dökeyim, dedi.

Habîb-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz ona;

- **Ey Ümmü Hârise! Senin oğlun bir değil, birden çok Cennet’tedir. Onun yeri Firdevs’tir,** buyurarak müjde verdiler.

Bunun üzerine hazret-i Rebî “radıyallahü anha”;

- Artık oğlum için ağlamam, dedi.

Kâinatın sultânı, bir kap ile su istediler. Merhamet buyurup mübârek elini suya sokup çıkardılar. Bu suyu Hazret-i Hârise’nin annesi ve kız kardeşine içirdiler. Ayrıca bu suyu, onların başlarına ve yüzlerine sürdüler. O günden sonra Rebî ve kızının yüzleri pek nûrlu idi. Ömürleri de çok uzun oldu.

Hâce-i kâinât “aleyhi efdalüssalevât” Efendimiz, Medîne’ye getirilen yetmiş esiri, Eshâbı arasında paylaştırarak iyi muâmele yapılmasını emir buyurdular.

Esirlerin âkıbeti hakkında, Allahü teâlâdan henüz bir vahiy gelmemişti. Resûlullah Efendimiz, Eshâbıyla istişare ettikten sonra esirlerin, fidye karşılığında serbest bırakılması karârına vardılar. Her esirin mal varlığına göre fidye mikdârı tesbit edildi.

Parası olmayanlardan okuma yazma bilenler, Medîne’de okuma yazma bilmeyen on kişiye okuma ve yazmayı öğretecek, ondan sonra Mekke’ye gidebileceklerdi.

Peygamber Efendimiz esirler arasında bulunan amcası Abbâs’a;

- **Ey Abbâs! Kendin, kardeşinin oğlu Ukayl (Akîl) bin Ebî Tâlib, Nevfel bin Hâris için kurtulmalık akçesi ödeyiniz. Çünkü sen, zenginsin,** buyurdu.

Hazret-i Abbâs da;

- Yâ Resûlallah! Ben müslümanım. Kureyşliler beni zorla Bedr’e getirdiler, dedi. Resûlullah;

- **Senin müslümanlığını Allahü teâlâ bilir. Doğru söylüyorsan, Allahü teâlâ sana elbette onun ecrini verir. Fakat sen, görünüş itibariyle aleyhimizdesin. Bunun için, kurtulmalık akçeni ödemen lâzımdır, buyurdu.**

Abbâs;

- Yâ Resûlallah! Yanımda ganîmet olarak aldığınız 800 dirhemden başka servetim yok, deyince,

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- **Yâ Abbâs! Ya o altınları niçin söylemiyorsun?** buyurdu. O da;

- Hangi altınları? dedi,

Sevgili Peygamberimiz;

- **Hani sen Mekke’den çıkacağın gün, hanımın Hâris’in kızı Ümm-ül-Fadl’a verdiği altınlar! Onları verirken yanınızda sizden başka kimse yoktu. Sen, Ümm-ül-Fadl’a; “Bu seferde başıma ne geleceğini bilemiyorum. Eğer bir felâkete duçar olup da dönemezsem, şu kadarı senindir, şu kadarı Fadl içindir, şu kadarı Abdullah için, şu kadarı Ubeydullah için, şu kadarı Kusam içindir” dediğin altınlar, buyurunca,**

Hazret-i Abbâs şaşırdı ve;

- Yemîn ederim ki, ben bu altınları hanımına verirken yanımızda kimse yoktu. Bunu nereden biliyorsunuz? dedi.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem”, Efendimiz;

- **Allahü teâlâ haber verdi,** buyurduğunda, Abbâs;

- Senin, Allahü teâlânın resûlü olduğuna ve doğru söylediğine şehâdet ederim, deyip Kelime-i şehâdet getirdi “radıyallahü anh.”

Müslüman olunca, Peygamber Efendimiz Hazret-i Abbâs’ı Mekke’de vazifelenirdi. Oradaki müslümanları korumasını, İslâmiyet’e düşman olanlarla ilgili haberleri göndermesini emir buyurdular.

Bedr gazâsında hezimete uğrayan Kureyş’e haber gönderilip, fidye karşılığında esirlerini alabilecekleri bildirildi.

Ancak, hicretten önce Peygamberlerin efendisine pek çok eziyet ve işkencelerde bulunan Nadr bin Hâris’in boynu vuruldu. Bir de, Resûl aleyhisselâm Kâbe’de namaz kılarken mübârek sırtına deve işkembesi koymak bedbahtlığını gösteren alçak Ukbe bin Ebî Mu’ayt öldürüldü. Bu azılı İslâm düşmanının başı gövdesinden ayrılınca, Resûlullah Efendimiz, Allahü teâlâyâ hamd ettiler. Cesetlerinin yanlarına varıp;

- **Vallahi Allahü teâlâyı, resûlünü ve Kur’ân-ı kerîmi inkâr eden, peygamberini işkenceden işkenceye uğratan senin kadar kötü bir kimse bilmiyorum,** buyurdular.

Esirler, sahipleri tarafından fidye karşılığı alınıncaya kadar, Eshâb-ı kirâmın aleyhimürrıdvân yanında kaldılar. Sahâbenin hepsi de esirlere çok iyi muâmele edip,

onları yiyeceklerine ortak ettiler. Mus'ab bin Umeyr'in kardeşi Ebû Aziz esirler arasında idi. O anlattı:

- Ben de Medîneli bir müslümanın evinde esir idim. Bana çok iyi davranıyorlar, sabah ve akşam yiyecekleri ekmeği bana veriyorlar, kendileri sâdece hurma yemek mecburiyetinde kalıyorlardı. Onlardan birinin eline bir ekmek parçası geçse, doğrucaya bana getirip verirdi. Utandığımdan ekmeği, getirene geri verirdim. Fakat o, ekmeği tekrar bana iade ederdi, dedi.

Yine esirlerden Yezid ismindeki Kureyşli şöyle anlattı;

- Müslümanlar Bedr'den Medîne'ye gelirken, biz esirleri hayvanlara bindirdiler, kendileri ise yaya olarak yürüdüler.

Esirler arasında Hazret-i Hadîce "radıyallahü anhâ" validemizin kız kardeşinin oğlu, Peygamber "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimizin damadı Ebü'l-Âs bin Rebî de vardı. Ebü'l-Âs, Mekke'nin tâcirlerinden olup çok malı vardı. Emânet ve diyâneti ile meşhurdu. Mekke'den esirlerin fidyesi gönderilirken hazret-i Zeyneb fidyeyi tamamlamak için annesinin düğünde hediye ettiği gerdanlığı da göndermişti. Fidyeler gelince Peygamber "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz gerdanlığı tanıdı ve buyurdu ki;

- Ey benim Eshâbım, eğer uygun görürseniz, kızım Zeyneb'in esirini fidyesi ile ona gönderin.

Eshâb da peki dediler. Zeyneb'i Medîne'ye göndermesi şartı ile Ebü'l-Âs'ın malı ile Mekke'ye gitmesine izin verildi.

Ebü'l-Âs da, Zeyneb'i ve yanındakileri, kardeşi Kinâne ile birlikte yolcu etti. Bunu haber alan müşrikler gadablanıp adamlarından bir kaçını onların ardınca gönderdiler. Onlara Zî-tuvâ'da yetiştiler. Hebâr ibnil Esved, mızrağını fırlatınca deve ürküp hazret-i Zeyneb'i üzerinden atıp yere düşürdü. Kinâne, oklarını önüne döküp,

- Kim Zeyneb'e kasd ederse onu ok ile helâk ederim, dedi.

Zeyneb'i Mekke'den çıkarıp menzile ulaştırdı. Hazret-i Zeyneb aldığı yaralardan hasta oldu. Hâmile idi. Medîne'ye varınca bebeğini düşürdü. Resûl aleyhisselâm bunu haber alınca çok üzüldüler.

Ebû Süfyân'ın itirafı

Müşriklerin Bedr'de hezimete uğrayıp, perişân bir vaziyette harp meydanından kaçmaları, Mekke'de büyük bir şaşkınlık meydana getirdi. Hiç beklemedikleri, hattâ hiç akıllarından geçmeyen bir netîce ortaya çıkmıştı.

Haberi ilk getirenin sözlerine, Ebû Leheb ve diğer müşrikler inanmadılar. Harp meydanından kaçan Ebû Süfyân Mekke'ye geldiğinde, onu hemen yanlarına çağırıldılar. Ebû Leheb ona;

- Ey kardeşimin oğlu! Anlat bakalım, nasıl oldu? diye sordu.

Ebü Süfyân orada, bir yere oturdu. Birçok kimse de ayakta dinliyorlardı. Ebû Süfyân şöyle anlattı;

- Hiç sorma, müslümanlarla karşılaşınca, sanki elimiz kolumuz bağlı idi. İstedikleri gibi hareket ettiler. Bir kısmımızı öldürdüler, bir kısmımızı esir ettiler. Yemîn ederim

ki, ben, bizimkilerden kimseyi kınayıp, ayıplamıyorum. Çünkü o sırada yer ile gök arasında kır atlar üzerinde beyazlara bürünmüş kimselerle karşılaştık. Onlara ne bir şey dayanabiliyor, ne de bir kimse karşı durabiliyordu.

İslâm'ın ilk zamanlarında müslüman olmasına rağmen, müşriklerin şerrinden çekindiği için müslümanlığını açığa vurmayan Abbâs'ın kölesi Ebû Râfi' hazretleri orada idi. Sessizce onları dinlemekte olan Ebû Râfi', sevincinden her şeyi unuttu ve;

- Vallahi onlar meleklerdir, deyiverdi.

Ebû Leheb, ona şiddetli bir tokat vurdu ve kaldırıp yere çarptı. Bir hayli de dövüldü. Bunun üzerine, orada bulunan Hazret-i Abbâs'ın hanımı Ümmü Fadl dayanamadı. Çünkü kendisi de önceden müslüman olmuştu. Ümmü Fadl, odadaki direklerden birini alıp;

- Kimsesi yok diye onu güçsüz gördün değil mi? diyerek şiddetle Ebû Leheb'e vurdu, Ebû Leheb'in başı yarıldı. Kanlar akarak zelîl, hakîr ve horlanmış bir vaziyette dönüp gitti.

Yedi gün sonra, Allahü teâlâ ona, kara kızıl denen bir hastalık verdi. Bu hastalıktan öldü. Oğulları iki veya üç gece defnetmeden bıraktılar. Nihâyet kokmaya başladı. Herkes, Ebû Leheb'in yakalandığı hastalıktan, tâ'undan kaçır gibi kaçıyor ve iğreniyordu. Bunun üzerine Kureyş'ten biri, Ebû Leheb'in oğullarına;

- Yazık size, utanmıyor musunuz? Babanızı, kokuncaya kadar evde bıraktınız. Hiç olmazsa onu bir yere gömüp kaybedin, dedi. Oğulları o şahsa;

- Biz ondaki hastalıktan korkuyoruz! diye cevap verdiler.

Bu defa adam onlara;

- Siz gidiniz, ben geliyorum, size yardımcı olacağım, dedi.

Sonra, üçü bir araya geldiler. Yüklenip, üçrâ bir yere bıraktılar. Görünmeyinceye kadar, üzerine taş attılar. Ebû Leheb böylece ebediyyen azâb ve ateşler içerisinde kalacağı yurduna, karanlık ve Cehennem çukuru olan kabrine girdi.

Bedr'de esir edilen Kureyşliler arasında Velîd bin Velîd de vardı. Onu Abdullah bin Cahş esir almıştı. Velîd'in kardeşleri Hişâm ile henüz müslüman olmayan Hâlid bin Velîd Medîne'ye geldiler. Abdullah bin Cahş fidye-i necat yâni kurtuluş akçesi verilmedikçe bırakmak istemedi. Kardeşlerinden Hâlid razı olduysa da, babası bir annesi ayrı kardeşi Hişâm kabul etmedi.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, babalarının silâh ve teçhizatının verilmesini teklif etti. Buna Hişâm razı olduysa da Hâlid kabul etmedi. Fakat sonunda babalarının yüz dinâr kıymetindeki kılıcı, zırhı ve miğferi karşılığında anlaştılar.

Velîd'i esaretten kurtarıp, Mekke'ye yola çıktılar. Fakat Velîd, Mekke yolu üzerinde Medîne'ye dört mil mesafedeki Zü'l-huleyfe'de onlardan ayrılıp, Peygamber Efendimizin yanına geldi, îmân edip, Eshâb-ı kirâmdan oldu.

Müslüman olduktan bir müddet sonra, Mekke'ye kardeşlerinin yanına gitti. O zaman Hâlid bin Velîd;

- Madem müslüman olacaktın, kurtuluş fidyesi ödemedi olsaydın? Babamızdan kalan hâtırayı elimizden çıkardın. Niçin böyle yaptın? diye sorunca;

- Kureyşlilerin, esarete dayanamadı ve Muhammed aleyhisselâma tâbi oldu de-

melerinden korktum, cevâbını verdi.

Bu cevâba çok sinirlenen kardeşleri onu, Manzumoğullarından bâzı müslümanlarla, İyâş bin Ebî Rebîa ve Seleme bin Hişâm'ın "radiyallahü anhhüma" yanına hapsedtiler.

Velîd bin Velîd "radiyallahü anh" îmân ettiği için senelerce hapis yattı. İslâmiyet'in azılı düşmanlarından amcası Hişâm ile müşrik akrabâlarından çok zulüm ve işkence gördü.

Resûl-i ekrem "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, müşriklerin zulmüne uğrayan İyâş bin Ebî Rebîa ile Ebû Seleme bin Hişâm ve Velîd için şöyle duâ ettiler:

- **İlâhî! Velîd bin Velîd'i, Seleme bin Hişâm'ı, İyâş bin Rebîa'yı** (küffâr elinde bunalıp) **zayıf** (ve âciz) **görülen diğer mü'minleri kurtar, ilâhî, Mudar'ı** (Kureyş'i) **daha beter** (çok kötü) **çiğne. Bu yılları** (onlara) **Yûsuf'un yıllarına benzet.**

Hazret-i Velîd, Resûlullah Efendimizin duâsı bereketiyle bir fırsatını bulup, bağlı bulunduğu yerden kaçtı. Medîne-i münevvereye gelip, Sevgili Peygamberimize kavuştu.

Habîbullah "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, İyâş bin Rebîa ile Seleme bin Hişâm'ın hâlini sorunca, onların ayaklarından birbirlerine bağlı olduklarını, şiddetli azâb ve işkenceler altında kıvrandıklarını haber verdi.

Kâinatın sultânı, onların hâline çok üzüлüp, kurtarılma çârelerini aradı. Kimin kurtarabileceğini sorunca, senelerce işkence altında kalmasına rağmen Hazret-i Velîd, büyük bir cesaret ve aşkla;

- Yâ Resûlallah! Onları ben kurtarırım, sana getiririm, diye cevap verdi.

Tekrar Mekke'ye gelip, işkence gören müslümanların yerini, onlara yiyecek götüren bir kadını tâkib ederek öğrendi. İkisi de tavansız bir binada hapisti.

Velîd gece, ölümü göze alarak büyük bir cesaretle duvardan inip, arkadaşlarının yanına vardı. İmân etmekten gayrı bir suçları olmayan iki mazlum, müşriklerce bir taşla bağlanıp; Arabistan'ın çöl havasındaki yakıcı sıcağında, her türlü zulme uğratılıyordu. Velîd, bu mübârek kardeşlerini kurtarıp, devesine bindirdi.

Kendisi de yayan, yalın ayak Medîne-i münevvereye, çok sevdiği Resûlullah'ın yanına bir an önce varmak için yola çıktı. Onu çölün kavurucu sıcağı değil, Âlemlerin efendisine kavuşmak aşkı yakıyordu.

Medîne'ye aç, susuz, yalın ayak, üç günde geldi. Parmakları, taşların tahribatından param parça olmuştu. Velîd bin Velîd, kan revân içinde çok sevdiği Habîbullah'a kavuştu.

Şevk-i haddin nârına her can ki yansa nûr olur.

Aşk derdiyle harâb olan gönül ma'mûr olur.

Bedr zaferi, müslümanları büyük bir sevince garketti. Müşrikler ise büyük bir üzüntü ve hüsrâna düşmüşlerdi. Habeşistan meliki Necâşî de Resûlullah Efendimizin muzaffer olduğunu işitince, hemen ülkesindeki Eshâb-ı kirâmın yanına gidip;

- **Allahü teâlâyâ hamd olsun ki, Resûlünü Bedr'de muzaffer edip, zafer ihsân eyledi,** diyerek müjde verdi.

BEDR GAZÂSINDAN SONRAKİ HÂDİSELER

Sevgili Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem”, Medîne’de hem yahudilerle, hem de Abdullah bin Übey gibi müslüman görünen münâfıklarla, bir de müşriklerle mücadele ediyordu. Ayrıca Medîne dışındaki müşrik kabileleri İslâm’a dâvet ediyor, müslüman olmakla şereflenmeleri için uğraşıyordu. Karkara, Benî Kaynukâ, Sevîk, Gatfân, Bahrân... gibi gazâlar hep Bedr gazâsından sonra yapıldı.

Hazret-i Âişe ile evlenmesi

Peygamber “sallallaü aleyhi ve sellem” Efendimiz Hazret-i Âişe ile Mekke’de iken nişanlanmışlar, fakat daha düğünleri olmamıştı. Hazret-i Ebû Bekr, bir gün Server-i âlem Efendimize;

- Yâ Resûlallah! Ehlisle evlenmekten seni alıkoyan nedir? diye sordu.

Resûlullah;

- **Mehirdir**, buyurdu.

Hazret-i Ebû Bekr, Resûlullah’a mehir parası gönderdi.

Bunun üzerine Hazret-i Âişe vâlidemizin düğünü oldu. O zaman Peygamber Efendimiz elli beş yaşında idiler.

Hazret-i Âişe vâlidemiz, çok zekî ve kabiliyetli olup, hâdiseleri ânında şiir hâlinde söyleyebilirlerdi. Öğrendiği ve ezberlediği bir şeyi kat’iyyen unutmazdı. Çok akıllı, zekî, âlime, edîbe, affe ve sâliha idi. Hâfızası pek kuvvetli olduğu için, Eshâb-ı kirâm, birçok şeyleri ondan sorup öğrenirdi. Âyet-i kerîme ile medh edildi.

Benî Kaynukâ gazâsı

Bir gün Benî Kaynukâ yahudileri, bir müslüman hanımla alay etmek istemiş, bunu gören sahâbeden biri derhâl kılıcını çekip o yahudiye öldürmüştü. Yahudiler de toplanıp, o mübârek sahâbiyi şehîd ettiler. Hâdise, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize bildirildi.

Resûl-i ekrem Efendimiz, onları, Kaynukâ pazar yerinde toplayıp;

- **Ey yahudi topluluğu! Siz, Allahü teâlânın Kureys’e verdiği azâb gibi bir azâba yakalanmaktan korkunuz ve müslüman olunuz. Benim, Allahü teâlâ tarafından gönderilmiş bir peygamber olduğumu iyi bilirsiniz. Bunu da, Allahü teâlânın size olan ahidini de kitabınızdan okumuş bulunuyorsunuz**, buyurdu.

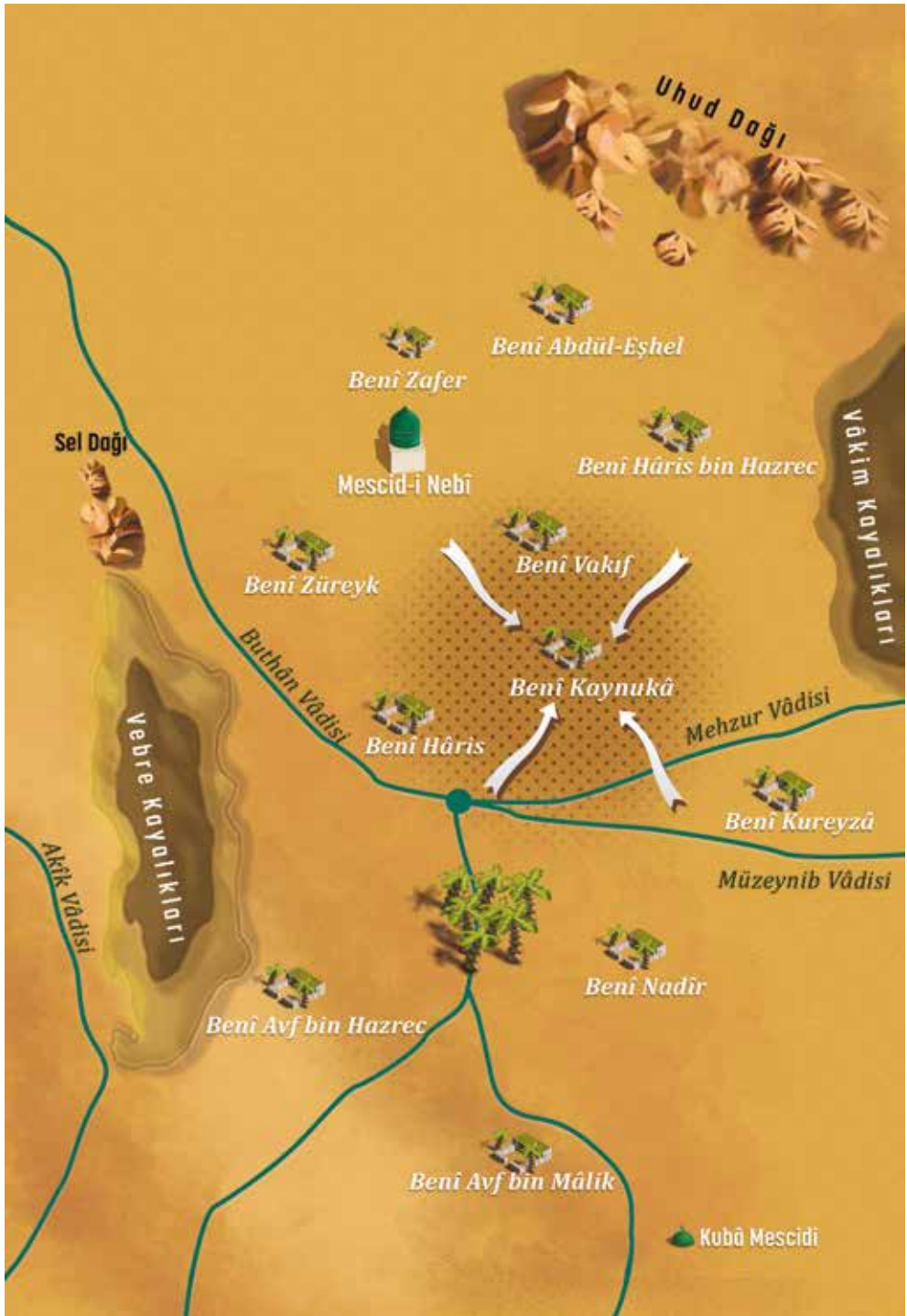
Bu merhamete rağmen, yaptıkları andlaşmayı bozan yahudiler, Âlemlerin sultânı Efendimize “sallallahü aleyhi ve sellem”;

- Ey Muhammed! Harb etmesini bilmeyen bir kavmi hezimete uğratman seni aldatmasın! Yemîn ederiz ki, biz cengâver kimseleriz! Sen, ancak bizimle çarpışmaya başladığın zaman nasıl bahadırlar olduğumuzu anlarsın!... diyerek meydan okudular.

Böylece, önceki andlaşmayı bozarak meydan okuduklarını açığa vurdular. Bunun üzerine Cebrâil aleyhisselâm vahiy getirdi ki, meâlen şöyle buyruluyordu;

“(Ey Habîbim!) **Eğer (seninle) andlaşma yapan bir kavmin, bir hainliğinde**

Benî Kaynukâ Gazâsı

(sözleşmeye aykırı hareket ettiğinde) **endişeye düşersen**, (savaş açmadan önce) **hak ve adalet üzere ahidlerini reddettiğini doğruca kendilerine bildir. Çünkü Allahü teâlâ hâinleri sevmez.**” (Enfâl sûresi: 58)

Başka bir âyet-i kerîmede de meâlen buyruldu ki:

“Ey Resûlüm! O kâfir olan yahudilere de ki: Siz muhakkak mağlûb olacaksınız ve toplanıp Cehennem’e sürükleneceksiniz, o Cehennem, kalınacak ne kötü bir yerdir.” (Âl-i İmrân sûresi: 12)

Habîb-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, derhâl, Şevvâl ayının ortasında Cumartesi günü bir ordu kurup Kaynukâ yahudilerinin bulunduğu kaleye yürüdüler. Beyaz sancağı Hazret-i Hamza taşıyordu ve Medîne’ye vekil olarak Ebû Lübâbe bırakılmıştı.

Mübârek ordu, Kaynukâ kalesini muhasara etti.

- Biz ne cengâver bahadırlarız!.. diyen yahudiler, değil karşı koymak, kalelerinden bir ok bile atmaya cesaret edemediler.

Resûlullah Efendimiz, giriş ve çıkışları kontrol altına aldı. Kimse dışarı çıkamadı. Bu hâl on beş gün devam etti.

Yahudiler korkuya kapılıp, teslim oldular. Herbirinin öldürülmeleri lâzım gelirken, âlemlere rahmet olarak gönderilen Sevgili Peygamberimiz, merhamet buyurup, Kaynukâ yahudilerinin Şam’a gitmelerine izin verdiler. Kimsenin oralarda kalmasına müşâade edilmedi. Böylece Medîne topraklarından çıkarıldılar.

Benî Kaynukâ diyârlarından rihlet ettiler. Malları ve silâhları müslümanlara ganimet oldu.

Hazret-i Ali ile Hazret-i Fâtıma’nın evlenmesi

Hicretin ikinci senesi idi. Fahr-i kâinat “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin kızı Hazret-i Fâtıma, on beş yaşına gelmişti.

Bir gün Hazret-i Fâtıma, bir hizmet için Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzûruna girmişti. Resûlullah Efendimiz, kızlarının evlenme çağına eriştiğini müşahade ettiler.

O günden sonra, Fâtıma-tüz-Zehrâ vâlidemizi pek çok kimse istedi. Resûl aleyhisselâm, bunlara iltifat etmeyip;

- **Onun işi, Hak teâlânın emrine bağlıdır**, buyurdu.

Bir gün Ebû Bekr, Ömer ve Sa’d bin Mu’âz mescidde oturup;

- Hazret-i Fâtıma’yı, Hazret-i Ali’den gayri herkes istedi. Kimseye iltifat olunmadı, diye konuştular. Hazret-i Sıddık;

- Zannedirim ki, Ali’ye nasîb olur. Gelin ziyâretine gidelim ve bu meseleyi açalım. Eğer fakirliği ileri sürerse yardımda bulunalım, dedi. Sa’d da;

- Yâ Ebâ Bekr! Sen, hep hayır yaparsın. Kalk, biz de sana arkadaş olalım, dedi.

Üçü birden mescidden çıkıp, Hazret-i Ali’nin evine gittiler. Hazret-i Ali, devesini alıp gitmiş, Ensârdan birinin hurmalığına su veriyordu. Onları görünce, karşılayıp hâl ve hatırlarını sordu. Hazret-i Ebû Bekr;

- Yâ Ali! Her hayırlı işte sen öndersin ve Resûl-i ekrem katında hiç kimseye nasîb olmamış bir mertebedesin. Hazret-i Fâtıma’yı herkes talep etti. Hiç kimseye iltifât

olunmadı. Sana nasîb olacağını zannediyoruz. Niçin teşebbüs etmezsin? diye sordu.

Hazret-i Ali bunu işitince, mübârek gözleri yaşla doldu ve;

- Yâ Ebâ Bekr! Beni ziyâdesiyle yaktın. Ona benden başka râğbet eden yoktur.

Lâkin elimin darlığı buna mânidir, dedi.

Hazret-i Ebû Bekr;

- Böyle söyleme. Allahü teâlâ ve Resûlünün yanında, dünyâ bir şey değildir. Buna fakirlik mâni olamaz. Var, taleb eyle, dedi.

Hazret-i Ali buyuruyor ki;

- Resûlullah'ın huzûruna utanarak ve sıkılarak girdim. Resûlullah'ın bütün heybet ve vakârı üzerinde idi. Huzûrunda oturdum ve konuşmaya kâdir olamadım. Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz;

- **Niçin geldin, bir ihtiyâcın mı var?** buyurdu. Sustum.

- **Her hâlde Fâtıma'yı istemeye geldin,** buyurunca;

- Evet, diyebildim.

(Peygamber Efendimiz, Hazret-i Fâtıma'ya Hazret-i Ali'nin kendisini istediğini duyurdu. O da sustu.) Peygamber Efendimiz;

- **Fâtıma'ya mehir olarak verecek neyin var?** buyurdular.

- Yanımda ona verilecek bir şeyim yok yâ Resûlallah, dedim.

- **Sana vermiş olduğum Hutamî zırhlı gömleğin nerededir, ne oldu?** buyurdular.

- Yanımdadır, deyince;

- **Onu sat ve parasını bana getir. Mehir olarak o kâfidir,** buyurdular.

Başka bir rivâyette de; "Resûlullah Efendimiz, Hazret-i Ali'ye;

- **Yanımda neyin var,** buyurduğunda;

- Atım ve zırhlı gömleğim var, diye cevap vermiş, Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz de;

- **Atın sana lâzım olur, fakat zırhını sat,** buyurmuştu.

Başka bir rivâyette de;

- **Yâ Ali, git kendine bir ev kirâla,** buyurdu.

Hazret-i Ali, evleninceye kadar Peygamber Efendimizle beraber oturuyordu. Peygamber Efendimizin emirleri üzerine, Mescid-i Nebvî yakınında, Hazret-i Âişe'nin odasının karşısında bulunan Hârise bin Nu'mân'ın evini kirâladi. Zırhını da pazara gönderdi. Hazret-i Osmân "radiyallahü Teâlâ" anı pazarda gezerken, hazret-i Alînin zırhını tanıdı. Dellâli çağırıp dedi ki,

- Bu zırha, sâhibi ne fiyât ister. Dellâl:

- Dört yüz dirhem ister, dedi.

Hazret-i Osmân "radiyallahü anı" buyurdu ki,

- Gel istenilen dört yüz dirhemi al, dedi ve saâdethânesine vardı.

Zırhı dellâldan alıp, parasını verdi. Sonra dellala buyurdu ki,

- Bu zırh ondan gayriye lâıyk değildir. Bu akçayı da düğüne harc etsin. Bizim özrümüzü de kabûl etsin.

Dört yüz dirhemi verip, zırhı da üzerine koyup, hediye olarak hazret-i Alîye "radiyallahü anı" gönderdi.

Hazret-i Ali, zırh ve dirhemlerle Peygamberimizin yanına gelince, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Hazret-i Osman’a çok hayr duâ ettiler ve;

- **Osman, Cennet’te benim refikimdir**, buyurdular.

Sonra Bilâl-i Habeşî’yi çağırdı ve paranın bir kısmını vererek;

- **Bu parayı al, çarşıya çık! Biraz gül suyu, geri kalan para ile de bal al ve Mescid’in bir kenarında temiz bir kab içinde su ile eziniz. Bal şerbeti yapınız ki, nikâh kıyıldıktan sonra içelim. Ensâr ve Muhâcirlerden mevcut bulunan Eshâbımı mescide dâvet et ve Fâtıma ile Ali’nin nikâhlarının kıyılacağını halka ilân et**, diye emretti.

Bilâl-i Habeşî, dışarı çıkıp Hazret-i Ali ile Hazret-i Fâtıma’nın nikâhlarının kıyılacağını halka ilân etti. Eshâb-ı kirâm, Mescid-i Nebvî’ye gelerek, içini dışını doldurdular.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz ayağa kalkarak şu hutbeyi okudular:

“**Bütün hamd ve şükür, âlemlerin Rabbine mahsustur. O, verdiği nîmetlerle öğülen, sonsuz kudretinden ve kuvvetinden dolayı ibâdet edilen, azâb ve hesâbindan korkulan, hüküm ve fermânı yeryüzünde ve göklerde hâkim olan-dır. Mahlûkâtı kudretiyle yaratan, adaletli hükümleriyle bunları birbirinden ayıran, insanları (İslâm) dîni ve peygamberi Muhammed (aleyhisselâm) ile şereflendiren O’dur...**

Allahü teâlâ bana, kızım Fâtıma’yı Ali bin Ebî Tâlib’e nikâhlamamı emretti. Şimdi sizi şâhid tutuyorum ki, (Allahü teâlânın emriyle) **400 miskâl gümüş mehir ile Fâtıma’yı, Ali bin Ebî Tâlib’e nikâhladım. Rabbim kendilerinin varlıklarını bir araya getirsin ve bunu kendilerine mübârek kılsın. Nesillerini temiz ve rahmete anahtar, hikmete mâden, ümmet-i Muhammed’e emin kılsın. Söyleyeceğim bundan ibarettir. Rabbimden kendim ve sizin için mağfîret dilerim.**”

Hazret-i Ali de kalkarak şu kısa hutbeyi okudu:

“... Huzûrunda bulunduğumuz Muhammed aleyhisselâma salât ve selâm ederim ki, mübârek kerîmeleri Fâtıma’yı 400 miskâl gümüş mehirle bana nikâhlamıştır.

Ey din kardeşlerim! Şüphesiz Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin buyurduklarını işittiniz ve şâhid oldunuz. Ben de buna şâhid ve râzıyım. Aynen kabul ediyorum. Allahü teâlâ hepimizin sözlerine şâhiddir, hepimize vekildir.”

Nikâh akdi bittikten sonra, Peygamber Efendimiz tâze hurma getirttiler ve;

- **Haydi bu hurmadan alınız, yişiniz**, buyurdular.

Herkes alıp yediler. Sonra Hazret-i Bilâl bal şerbeti dağıttı, onu da içtiler ve bütün sahâbîler;

- **Bârekellahü fî kumâ ve aleykumâ ve ceme’a şemlekumâ**, diye duâ ettiler.

Hazret-i Fâtıma “radiyallahü anhâ” nikâh yapılırken onbeş, Hazret-i Ali “radiyallahü anh” yirmibeş yaşında idi.

Hazret-i Fâtıma, nikâhtan sonra ağlıyordu. Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz onun yanına geldi ve;

- **Ey Fâtıma! Sana ne oldu ki ağlıyorsun? Allahü teâlâyâ yemin ederim ki, seni, isteyenlerin en âlimine, hilim ve akıllılıkta en üstününe ve ilk müslüman**

olanına nikâhladım, buyurdu.

Hazret-i Fâtıma “radıyallahü anha” validemiz;

- Babacığım! Evlenen her kızın mehri altın ve gümüşle takdir ve tâyin ediliyor. Benim de mehrim böyle takdir edilirse, seninle diğerleri arasında ne fark olur. Kıyâmet günü sen, mü'minlerin günahkârlarından ne kadar kimseye şefâatte bulunursan, ben de onların hanımlarına şefâatte bulunmak istiyorum. Murâdım budur, dedi.

Allahü teâlâ, Hazret-i Fâtıma'nın bu dileğinin kabûl edildiğini bildirince, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- Yâ Fâtıma, peygamber çocuğu olduğunu belli ettin, buyurdular.

Hazret-i Ali buyurdu ki:

- Bu işlerin üzerinden birkaç ay geçmişti. Bu hususta mecliste hiç söz olmadı. Ben de hicâbımdan yâni utandığımdan ağzımı açamadım. Ama Resûlullah Efendimiz, bâzen beni tenhâda gördükleri zaman;

- Senin hâtûnun ne iyi hanımdır. Sana müjdeler olsun ki, o, âlemdaki hâtûnların seyyidesidir, buyururlardı.

O günlerde Hazret-i Ali'nin kardeşi Hazret-i Ukayl;

- Yâ Ali! Bu akd-i izdivâc ile mesrûr olduk. Lâkin murâdım odur ki, bu iki mes'ûd birbirine yakın olalar, deyince Hazret-i Ali;

- Benim de muradım odur, lâkin hicâb ediyorum, dedi.

Hazret-i Ukayl, Hazret-i Ali'nin elini tutup, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin hânesine varınca, Resûlullah'ın câriyesi Ümmü Eymen'e rastladılar. Durumu ona söylediler. Ümmü Eymen de;

- Bu husus için sizin gelmeniz lâzım değildir. Biz ezvâc-ı tâhirât ile ittifak edip, size haber veririz. Zîrâ bu hususta hâtûnların sözü dinlenir, dedi.

Ümmü Eymen, bu hâli Resûlullah'ın hanımlarına söyledi. Diğer ezvâc-ı tâhirât, Hazret-i Âişe'nin hânesine geldiler. Hazret-i Hadîce'yi anarak;

- Eğer o hayatta olsaydı, bize bir endişe olmaz idi, dediler.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz ağladı ve buyurdu ki:

- Hadîce gibi hâtûn hani? Halk beni yalanlarken o tasdik etti ve bütün malını benim yoluma sarf etti. Dîn-i İslâm'a çok yardım etti. Hayâtında, Hak teâlâ bana emretti ki, Hadîce'ye müjde ver: Cennet'te onun için zümrütten bir köşk yapılmıştır.

Resûlullah Efendimizin zevceleri, Hazret-i Ali'nin murâdını arz ettiler. Bunun üzerine Resûlullah Efendimiz, Ümmü Eymen'e, Hazret-i Ali'yi dâvet etmesini emretti. Hazret-i Ali gelince, meclisteki hanımlar kalkıp gittiler. Hazret-i Ali “radıyallahü anh” başını önüne eğip oturdu.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- Zevcenî ister misin yâ Ali? buyurdu.

Hazret-i Ali “radıyallahü anh”;

- Evet yâ Resûlallah! Anam babam sana fedâ olsun, dedi.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Esma binti Umeys'e;

- Git, Fâtıma'nın evini hazırla, buyurdu.

Esmâ, Hazret-i Fâtıma'nın gelin gideceği eve gitti. Bir minder yeni meşinden, bir

minder yamalı meşinden, bir minder de hasırdan yapıp, içlerini hurma lifi ile doldurdu. Resûlullah Efendimiz yatsı namazından sonra Fâtıma'nın evine gelip yapılanları gözden geçirdi.

Peygamber Efendimiz, Hazret-i Ali'nin getirdiği paranın üçte ikisiyle yiyecek, süs ve koku gibi şeyler; üçte biriyle de giyecek alınmasını emrettiler ve ev eşyasını tamamlattılar. Hazret-i Fâtıma'nın çeyizi ve ev eşyasında şunlar vardı:

Esmâ binti Umeys'in hazırladığı üç minder, saçaklı bir halı, içi hurma lifi ile doldurulmuş bir yüz yastığı, iki tane el değirmeni, bir su kırbaşı, topraktan yapılmış bir su testisi, meşinden yapılmış bir su bardağı, bir havlu, bir etek, dabağlanmış bir koç postu, eskiyip tüyü dökülmüş alacalı bir Yemen halısı, hurma yaprağından örülmüş bir sedir, Yemen işi iki alacalı elbise, bir kadife yorgan.

Bundan sonra Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Hazret-i Ali'ye bir miktar para verip, hurma ve yağ almasını söylediler. Hazret-i Ali bundan sonrasını şöyle anlattı:

“Beş dirhemle hurma, dört dirhemle yağ aldım. Resûlullah'ın huzûruna getirdim. Deriden bir sofra istedi. Hurma, un, yağ ve yoğurdu mübârek eli ile karıştırıp, bir çeşit yemek yaptı ve;

- **Yâ Ali! Var, kimi bulursan getir, buyurdu.**

Ben dışarı çıktım, pek çok insan gördüm, hepsini dâvet ettim ve içeri girip;

- **Yâ Resûlallah! Halk çoktur, diyerek arz eyledim.**

Âlemlerin efendisi Fahr-i kâinat Efendimiz;

- **Onları onar onar içeri getir, taam (yemek) yesinler, buyurdu.** Öyle yaptım. Hesâb ettiler, erkek ve kadından yedi yüz kimse yemek yemişler ve doymuşlar idi.”

Hazret-i Ali'nin ve Fâtıma'nın velîmesi yenildikten sonra, Ümmü Eymen'in bildirdiğine göre, Peygamber Efendimiz Hazret-i Ali'ye,

- **Yâ Ali, kızım Fâtıma gelin olarak evinize gitti. Ben de akşam namazından sonra gelip duâ edeceğim. Beni bekleyin, buyurdu.**

Hazret-i Ali eve gelince, bir köşeye oturdu. Hazret-i Fâtıma da evin diğer bir köşesine oturdu. Sonra Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz gelip kapıyı çaldı. Ümmü Eymen kapıyı açtı. Resûlullah;

- **Kardeşim burada mı?** buyurdu. Ümmü Eymen;

- Anam-babam sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Kardeşiniz kimdir? dedi.

Resûlullah Efendimiz;

- **Ali bin Ebî Tâlib'dir,** deyince Ümmü Eymen;

- Kerîmenizi kardeşinizle mi evlendirdiniz? dedi.

Resûlullah Efendimiz;

- **Evet,** buyurdular.

Ümmü Eymen, Resûlullah'ın; “Kardeşim burada mı?” buyurmasından, nikâhın caiz olmayacağını sandı. Resûlullah Efendimiz de “Evet” buyurmakla, evlenmeye mâni olanın aynı anadan doğmak olduğuna işaret ettiler.

Bundan sonra Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz Ümmü Eymen'e;

- **Esmâ binti Umeys de burada mı?** buyurdular.

- Evet, diye cevap verince;
- **Demek Resûlullah'ın kerîmesine hizmete geldi**, buyurdular. Ümmü Eymen;
- Evet, deyince;
- **Hayra kavuşsun**, buyurup duâ ettiler.

Bundan sonra bir kable su getirttiler. Mübârek ellerini yıkadılar. Suyun içine de bir mikdar misk döktüler. Sonra Hazret-i Fâtîma'yı çağırdılar. Hazret-i Fâtîma utan-cından elbisesine bakıyordu. Resûlullah Efendimiz sudan bir mikdar alıp, Fâtîma'nın göğsüne, başına ve sırtına serpti ve;

- **Allahümme innî e'îzuhâ bike ve zürriyetihâ mineşşeytânirracîm** (Yâ Rabbî Onun ve zürriyetinin racîm olan, taşlanan şeytanın şerrinden muhâfazası için sana sığınırım), diye duâ ettiler.

Sonra Hazret-i Ali'ye de aynısını yapıp;

- **Allahümme bârik fihimâ ve bârik aleyhimâ ve bârik lehümâ fî neslihimâ**, diye duâ ettiler. İhlâs ve Mu'avvizeteyn sûrelerini okuyup;

- **Allahü teâlânın ismi ve bereketi ile ehlinin yanına gir**, buyurdular.

Sonra mübârek elleriyle kapının iki kanadını tutup, bereket ile duâ ettiler ve oradan ayrıldılar.

Hazret-i Ali buyurdu ki:

- Dügünümüzden dört gün sonra, Resûlullah Efendimiz, hânemizi teşrif eyledi. Gönülleri alan, hikmet dolu sözleri ile bize nasihat ettiler ve buyurdular ki:

- **Yâ Ali! Su getir!**

Kalktım su getirdim. Bir âyet-i kerîme okudu ve;

- **Bu sudan biraz iç. Bir mikdar kalsın**, buyurdu.

Öyle yaptım. Kalan suyu, başıma ve göğsüme serpti. Tekrar;

- **Su getir**, buyurdu. Yine su getirdim. Bana yaptığı gibi, Fâtîma'ya da yaptı. Sonra beni dışarı gönderdi.”

Dışarı çıktıktan sonra kızına, Hazret-i Ali hakkında, suâl eyledi. Fâtîma dedi ki:

- Babacığım, bütün kemâl sıfatlar kendisinde mevcuttur. Lâkin, bâzı Kureys hâtûnları bana; “Senin erin fakirdir, diyorlar, deyince Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz buyurdu ki:

- **Ey kızım! Senin baban ve helâlin fakir değildir. Bütün yer ve gök hazîne ve definelerini bana arz ettiler. Kabul etmedim. Allahü teâlânın katında makbûl olanı kabûl ettim.**

Ey kızcağızım! Eğer benim bildiğimi, sen bilseydin, dünyâ senin nazarında hor ve aşağı olurdu. Allahü teâlânın hakkı için, erin, sahâbenin evvelidir. İslâmın da büyüğüdür, ilim bakımından en derinidir.

Ey kızım! Allahü teâlâ Ehl-i beytten iki kimse ihtiyâr etti. Biri baban ve biri helâlidir. Zinhâr ona isyân eyleme ve emrine muhalefet etme.

Fahr-i kâinat “aleyhi efdalüssalevât” Efendimiz, kızına nasihat ettikten sonra, Hazret-i Ali'yi dâvet etti. Ona da Fâtîma'yı ısmarladı;

- **Yâ Ali! Fâtîma'nın hatırına riâyet eyle. O benden bir parçadır. Onu hoş tut. Eğer onu üzersen, beni üzmüş olursun**, buyurdu.

İkisini de Allahü teâlâyâ ısmarladı. Sonra kalkıp gitmeye azîmet etmişti ki,

Hazret-i Fâtıma;

- Yâ Resûlallah! İçerinin hizmetini ben görürüm. Dışarısının hizmetini de Ali görür. Bana bir câriye ihsân ederseniz, bâzı işlerimde yardımcı olur. Beni memnun edersiniz, dedi.

Resûlullah Efendimiz buyurdu ki:

- Ey Fâtıma! Sana hizmetçiden daha iyi bir şey mi, yoksa hizmetçi mi ihsân edeyim?

Fâtıma vâlidemiz;

- Hizmetçiden iyisini ihsân eyle, dedi.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- Her gün yatarken otuz üç kere Sübhânallah, otuz üç kere Elhamdülillah, otuz üç kere Allahü ekber, bir kere de Lâ ilâhe illallahü vahdehü lâ şerike leh. Lehül mülkü ve lehül hamdü ve hüve alâ külli şey’in kadîr, söyle. Hepsî yüz kelimedir. Kıyâmette bin hasene (iyilik) bulursun. Mîzânda hasenâtın ağır gelir, buyurdu.

Sonra Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, kerîmelerinin evinden ayrılıp, hâne-i saâdetlerine gittiler.

Ka’b bin Eşrefin öldürülmesi

Bedr gâlibiyeti ile Medîne’de bulunan yahudi ve putperest müşriklerin kalblerine korku düştü. Bâzı yahudiler, insafa gelip;

- Sıfatlarını kitaplarımızda okuduğumuz zât mutlaka budur. Artık O’na karşı durmak mümkün olmaz. Zîrâ O, hep gâlip gelecektir, diyerek müslüman oldular.

Bâzıları da;

- Muhammed, harpten anlamayan Kureyşlilerle savaştı. Onun için gâlib geldi. Eğer bizimle cenk etseydi, O’na, harp nasıl yapılır, zafer nasıl kazanılır gösterirdik, dediler.

Ka’b bin Eşref ismindeki bir yahudi de, Bedr’de İslâm ordusunun gâlibiyetini duyunca, müslümanlara olan kininden Mekke’ye gitti. Oradaki müşrikleri toplayıp, Medîne’ye saldırmaları için şiirler söyledi, onları teşvik ve tahrik etti. Peygamber Efendimiz ile çarpışmak üzere onlarla anlaştı. Hattâ Sevgili Peygamberimize suikast düzenledi.

Allahü teâlâ bu durumu, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize bildirdi ve meâlen buyurdu ki;

“Onlar, Allahü teâlânın kendilerine lânet ettiği (rahmetinden uzaklaştırdığı) kimselerdir...” (Nisâ sûresi: 52)

Bunun üzerine Resûl-i ekrem Efendimiz, şerefli Eshâbına;

- Ka’b bin Eşref’i kim öldürür? Çünkü o, Allahü teâlâ ve Resûlüne ezâ etmiştir, buyurdu.

Muhammed bin Mesleme “radiyallahü anh”;

- Yâ Resûlallah! İster misin, ben onu öldüreyim? diye suâl eyledi.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz de;

- Evet, isterim, buyurdu.

Muhammed bin Mesleme, bir kaç gün bu iş üzerinde durup, plânlar kurdu. Arkadaşlarından Ebû Nâile, Abbâs bin Bîşr, Hâris bin Evs, Ebû Abs ibni Cebr'in "radiyalahü anhüm" yanına gidip, meseleyi onlara açtı. Hepsı uygun görüp;

- Beraber öldürürüz, dediler.

Birlikte Peygamber Efendimize geldiler.

- Yâ Resûlallah! İzin buyurursanız, biz onunla konuşurken, sizinle ilgili, Ka'b'ın hoşuna gidecek bâzı sözler söyleyebilir miyiz? dediler.

Peygamber Efendimiz, onlara istediklerini söylemeye müsâde buyurdular.

Bunun üzerine, Muhammed bin Mesleme, arkadaşlarıyla Ka'b bin Eşref'in yanına gitti.

- Şu Muhammed, bizden sadaka istedi. Bize çok vergi yükledi. Onun için senden ödünç bir şey almak için geldim, dedi.

Ka'b sevinerek, Muhammed bin Mesleme'nin kendisi gibi düşündüğünü sandı ve;

- O sizi daha da bıktırarak, dedi.

Muhammed bin Mesleme;

- İşte O'na bir defa uymuş bulunduk. O'na tâbi olmakta devam edeceğiz. Bakalım sonu ne olacak? Şimdi sen bize biraz ödünç hurma ver, dedi. Ka'b;

- Evet vereyim, fakat, bana bir şeyi rehin vermelisiniz! dedi.

Muhammed bin Mesleme ile yanındakiler;

- Ne istersin, dediler. Ka'b;

- Kadınlarınızı rehin isterim, deyince rızâ göstermediler. Ka'b;

- O zaman oğullarınızı rehin verin, dedi.

- Onları da rehin veremeyiz. Onlardan birine, bir-iki deve yükü hurmaya karşılık rehin olundu diye söylenir ki, bu da bizim için unutamıyacağımız bir leke olur. Fakat sana silâhımızı ve zırhımızı rehin verebiliriz, dediler.

Ka'b bu teklifi kabul etti. Onlara ne zaman geleceklerini de bildirdi.

Muhammed bin Mesleme, bir gece Ka'b'ın yanına geldi. Ebû Nâile de beraber idi. Ka'b onları kaleye çağırdı. Kendisi de onları karşılamak için aşağı indi.

Ka'b'ın karısı;

- Bu saatte nereye çıkıyorsun, dedi. Ka'b;

- Gelenler, Muhammed bin Mesleme ile kardeşim Ebû Nâile'dir, dedi.

Karısı;

- İşittiğim bu ses bana pek iyi gelmiyor. Sanki ondan, kan damlıyor, dedi.

Ka'b;

- Yok, onlar Muhammed bin Mesleme ile süt kardeşim Ebû Nâile'dir. O iyi bir gençtir. Geceleyin, kılıç vuruşmasına bile çağırılrsa, hiç tereddüt etmeden gelir. Böyle birisidir, dedi.

Muhammed bin Mesleme kendisiyle beraber iki kişiyi, bir rivâyete göre de üç kişiyi kaleye soktu. Bunlar, Ebû Abs bin Cebr, Hâris bin Evs, Abbâd bin Bîşr "radiyallahü anhüm" idi.

Muhammed bin Mesleme hazretleri, arkadaşlarına;

- Ka'b gelince, ona saçını koklayacağımı söyler, başını tutup koklarım. Siz benim, Ka'b'ın başını iyice yakaladığımı gördüğünüz zaman kılıçlarınızla vurunuz, dedi.

Ka'b bin Eşref güzel giyinmiş olarak, güzel koku saçarak, onların yanına geldi. İbn-i Mesleme;

- Şimdiye kadar böyle güzel koku koklamadım, diyerek Ka'b'ın yanına vardı.

Ka'b;

- Arab'ın en güzel kokulu kadınları benim yanımda, diyerek övündü.

Muhammed bin Mesleme;

- Başını koklamama izin verir misiniz, dedi.

Ka'b, müsâde ettiğini söyledi. Mesleme onu kokladı. Arkadaşlarına da koklattı. Sonra, tekrar koklamak istediğini söyledi. Bu defa, Muhammed bin Mesleme başını yakalayıp, arkadaşlarına, kılıçlarıyla vurmalarını işaret etti. İlk kılıç vurulduğunda Ka'b şiddetle bağırdı fakat ölmedi. Bunun üzerine Muhammed bin Mesleme, hançeri ile onu öldürdü. Ka'b'ı öldüren mücâhidler derhâl orayı terkedip, Medîne'ye ulaştılar.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize müjdeyi verdiklerinde, Peygamberimiz, Allahü teâlâyâ hamd etti ve mücâhidlere duâ buyurdu.

Ka'b bin Eşref kâfirinin öldürülmesi, yahudileri büyük bir korkuya düşürdü. Çünkü Ka'b gibi ileri gelen bir lider öldürüldükten sonra, kendilerinin öldürülmesi an meselesi idi.

Sabahleyin toplanıp, Peygamber Efendimizin huzûruna geldiler. Gece olan hâdiseden şikâyetçi oldular.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- O, bizi hep rahatsız eder, aleyhimizde şiirler söylerdi. Eğer, sizden her kim böyle yaparsa, bilsin ki, cezâsı kılıçtır, buyurdular.

Bu tehdit üzerine yahudiler, korkularından Resûlullah Efendimizle yeniden bir anlaşma yaptılar.

Gatfân Gazâsı

Bu gazveye, “**Enmâr Gazâsı**” dendiği gibi, “**Zî-Emr Gazâsı**” da denir. Benî Sa'lebe ve Benî Muharib'den bir taife Zî Emr denilen yerde toplanıp Medîne'nin etrafında ne bulurlar ise yağma etmeğe karar vermişlerdi. Başları Avres lakaplı Da'sûr bin Hâris bin Muhârib adında biri idi.

Bu haberi alan Peygamber Efendimiz “sallallahü aleyhi ve sellem”, Hazret-i Osman bin Affan'ı “radıyallahü anh” Medîne'de vekil bırakıp dörtyüzelli kişilik bir kuvvetle Medîne'den hareket etti.

Yolda Cebbâr isminde birine rastladılar. Düşmanı ondan sordular. O kimse,

- Onlar sizinle cenk etmek istemezler. Sizi görünce dağlara kaçtılar, dedi.

Resûlullah ona İslâmı arz etti. O da kabul edip müslüman oldu.

İslâm ordusu, vâdiye doğru ilerlerken başlayan yağmur, bir süre olanca şiddeti ile devam etti, sonra yavaşlayıp dindi. Peygamber Efendimiz başta olmak üzere mücâhidler tepeden tırnağa su içinde kalmışlardı.

Herkes bir tarafta üstünü başını kurutuyordu.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz de تنها bir yerde elbisesini kurutmak için çıkarıp bir ağaç üzerine serdi. Ağaç altında istirahat ederken islâm as-